

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Σωτηρία Τζιβινίκου

Νεοελληνική γλώσσα
**Εξερευνώντας τον Κόσμο
των Λέξεων**

Τετράδιο εργασιών

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Νεοελληνική γλώσσα

**Εξερευνώντας
τον Κόσμο των Λέξεων**

Γ' Δημοτικού

**Τετράδιο Εργασιών
2^ο τεύχος**

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Συντονιστής/Αξιολογητής	Βασιλειάδης Κωνσταντίνος , <i>Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός</i>
Αξιολογήτρια	Καρλατήρα Διονυσία , <i>Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός</i>
Αξιολογήτρια	Κεφαληνού Νικολίτσα , <i>Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός</i>
Τεχνικός Εμπειρογνώμονας	Ψώμος Παναγιώτης , <i>Πτυχιούχος Πληροφορικής</i>
Επικουρική Εμπειρογνώμονας	Καλογεροπούλου Παρασκευή , <i>Πτυχιούχος Γραφιστικής</i>
Υπεύθυνος του μαθήματος/γνωστικού αντικειμένου στο πλαίσιο της Πράξης	Αθανάσιος Γιαννίκας , <i>Σύμβουλος Α΄ ΙΕΠ, Μέλος της Επιστημονικής Ομάδας Έργου (ΕΟΕ) της Πράξης</i>

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή, Αξιολόγηση και Ένταξη διδακτικών βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων» με κωδικό ΟΠΣ 6010165 στο Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Σπυρίδων Δουκάκης

Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Υπεύθυνη Πράξης

Πολυξένη Μπίλλα

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Προϊσταμένη Τμήματος Β΄ Προγραμμάτων Σπουδών και Εκπαιδευτικού Υλικού

Αναπληρώτρια Υπεύθυνη Πράξης

Αννα-Αικατερίνη Λυκούρη

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

**«Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης»
και το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»**

Σωτηρία Τζιβινίκου

Νεοελληνική γλώσσα
Εξερευνώντας
τον Κόσμο των Λέξεων
Γ' Δημοτικού
Τετράδιο Εργασιών
2^ο τεύχος

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Συγγραφέας

Σωτηρία Τζιβινίκου, Ph.D. Επίκουρη Καθηγήτρια
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Συμβολή στην ανάπτυξη
του πρωτογενούς εκπαιδευτικού υλικού
Εικονογράφηση/Γραφιστική Επιμέλεια
Σελιδοποίηση

Γεροδήμου Ελένη, Εκπαιδευτικός Α/θμιας Εκπαίδευσης,
ΜΑ Ειδικής Αγωγής

Ιωάννα Βαριά, Γραφίστρια - Εικονογράφος

Αικατερίνη Γιαννίτση, Γραφίστρια

Ιωάννα Βαριά, Γραφίστρια - Εικονογράφος

Φιλολογική Επιμέλεια

Μπέσσα Σπυριδούλα, MEd Υπ. Διδάκτορας Φιλόλογος

Υπεύθυνη του μαθήματος
κατά τη συγγραφή

Σωτηρία Τζιβινίκου, Ph.D. Επίκουρη Καθηγήτρια
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Προεκτυπωτικές Εργασίες

Readnet Publications IKE

Πνευματικά Δικαιώματα Κειμένων

Το παρόν διδακτικό πακέτο διατίθεται αποκλειστικά για χρήση στα σχολεία, σύμφωνα με τους όρους που θα καθοριστούν από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Τα κείμενα που περιλαμβάνονται σε αυτό, προέρχονται από τις εξής πηγές:

Κείμενα με αναφερόμενη πηγή και προέλευση. Ορισμένα κείμενα έχουν αντληθεί από δημοσιευμένες πηγές. Για αυτά τα κείμενα αναφέρεται η πηγή και η προέλευσή τους, και η χρήση τους γίνεται σύμφωνα με τους όρους πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν για τις πηγές αυτές.

Διασκευές δημοσιευμένων κειμένων από τη συγγραφική ομάδα. Η συγγραφική ομάδα έχει διασκευάσει κείμενα που προέρχονται από δημοσιευμένες πηγές, με στόχο την προσαρμογή τους στις ανάγκες του παρόντος διδακτικού έργου. Για τα διασκευασμένα κείμενα αναφέρεται πάντα η αρχική πηγή και προέλευση, ενώ η διασκευή καλύπτεται από τα δικαιώματα της παρούσας έκδοσης.

Πρωτότυπα κείμενα της συγγραφικής ομάδας. Τα υπόλοιπα κείμενα έχουν αναπτυχθεί εξ ολοκλήρου από τη συγγραφική ομάδα για τις ανάγκες του παρόντος έργου. Τα πρωτότυπα κείμενα προστατεύονται από τη νομοθεσία περί πνευματικής ιδιοκτησίας, και οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή χρήση τους επιτρέπεται μόνο για τους σκοπούς του έργου.

Πνευματικά Δικαιώματα Εικόνων

Οι εικόνες που περιλαμβάνονται σε όλα τα τεύχη του παρόντος διδακτικού πακέτου έχουν χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τους όρους χρήσης και τις άδειες που παρέχονται από τις πηγές τους. Συγκεκριμένα:

Οι εικόνες που έχουν αντληθεί από τη βιβλιοθήκη του Canva.com ενσωματώνονται στο παρόν έργο με βάση τους όρους άδειας χρήσης που προβλέπονται από την πλατφόρμα. Το έργο συμμορφώνεται με την πολιτική εμπορικής και μη εμπορικής χρήσης όπως αναφέρεται στον επίσημο ιστότοπο του Canva.com.

Οι εικόνες που έχουν αντληθεί από τη βιβλιοθήκη του Freepik.com έχουν αποκτηθεί και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την άδεια χρήσης της πλατφόρμας. Όπου απαιτείται, αναφέρονται οι δημιουργοί, όπως προβλέπεται από την άδεια χρήσης.

Οι εικόνες που έχουν αντληθεί από ανοιχτές πηγές στο διαδίκτυο χρησιμοποιούνται μόνο εφόσον συνοδεύονται από σαφή άδεια χρήσης που επιτρέπει τη χρήση τους για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Έχει καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τους όρους χρήσης τους. Σε περίπτωση που κάποια εικόνα παραβιάζει δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, η χρήση της δεν είναι εσκεμμένη και θα αφαιρεθεί άμεσα κατόπιν σχετικής ειδοποίησης.

	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ
ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	
5. Εξερευνώντας την επιστήμη με τα πειράματα σελ. 7	ΔΥ 1: Η Επιστημονική Μέθοδος. ΔΥ 2: Πειράματα φυσικής και χημείας. ΔΥ 3: Πειράματα με καθημερινά υλικά. ΔΥ 4: Επανάληψη και Εμπέδωση: Η χαρά της ανακάλυψης.
6. Εξερευνώντας το δικαίωμα στη διαφορετικότητα σελ. 35	ΔΥ 1: Η έννοια της διαφορετικότητας. ΔΥ 2: Η πολιτισμική και κοινωνική διαφορετικότητα. ΔΥ 3: Η αξία του σεβασμού και της ισότητας. ΔΥ 4: Επανάληψη και εμπέδωση: Η αξία της διαφορετικότητας.
7. Εξερευνώντας τη διατροφή μας σελ. 59	ΔΥ 1: Η σημασία της ισορροπημένης διατροφής. ΔΥ 2: Οι διατροφικές συνήθειες στον κόσμο. ΔΥ 3: Η επίδραση της διατροφής στην υγεία. ΔΥ 4: Επανάληψη και εμπέδωση: Η αξία της υγιεινής διατροφής.

5

Εξερευνώντας την Επιστήμη
με τα Πειράματα
Τετράδιο Εργασιών

Ένα πείραμα φυσικής: το νερό που περπατάει

1

Βάζω -ν, όπου χρειάζεται.

το..... άνεμο
το..... γιατρό
τη..... καραμέλα
τη..... λεμονάδα
δε..... θέλω
δε..... καταλαβαίνω
το..... παππού
το..... υπολογιστή
τη..... ξύστρα
μη..... τρέχεις
το..... μπαμπά

τη..... γάτα
τη..... μπανάνα
το..... σκύλο
τη..... αλεπού
δε..... φοβάμαι
μη..... φωνάζεις
τη..... βροχή
τη..... μπλούζα
το..... θόρυβο
το..... καθρέφτη
μη..... ντρέπεσαι

τη..... μπάλα
τη..... κουκουβάγια
δε..... βλέπω
δε..... ακούω
μη..... μιλάτε
το..... χώρο
μη..... τρως
τη..... παραλία
τη..... ομπρέλα
το..... φίλο
δε..... έρχομαι

2

Βάζω -ν, όπου χρειάζεται.

Ο Γιώργος πήρε το..... σκύλο του και τη..... γάτα της Μαρίας και πήγαν στο πάρκο. Εκεί, συνάντησαν το..... φίλο τους, το..... Νίκο, που είχε φέρει μαζί του τη..... αδελφή του. Όλοι μαζί πέρασαν υπέροχα παίζοντας και απολαμβάνοντας το..... ήλιο και τη..... φύση.

Ο Δημήτρης έφτιαξε το..... κήπο του και φύτεψε τη..... λεμονιά που είχε αγοράσει από το φυτώριο. Έπειτα, πήρε το..... γιο του και τη..... κόρη του να παίξουν στο..... κήπο. Τα παιδιά απόλαυσαν το..... χρόνο τους και η οικογένεια πέρασε μια όμορφη μέρα μαζί.

Η Άννα αγόρασε το..... καινούριο υπολογιστή που ήθελε και το..... τοποθέτησε στο γραφείο της. Στη συνέχεια, έβαλε τη..... καφετιέρα να φτιάξει καφέ και κάλεσε το..... αδελφό της για βοήθεια. Μαζί ρύθμισαν το..... υπολογιστή και οργάνωσαν τη..... εργασία της.

Ο Κώστας προσπαθούσε να διαβάσει το καινούριο του βιβλίο, αλλά δε..... μπορούσε να συγκεντρωθεί. Η Μαρία μπήκε στο δωμάτιο και του είπε να μη..... ξεχάσει τη..... εργασία που πρέπει να παραδώσει τη..... επόμενη μέρα. Παρόλο που δε..... ήθελε να τη..... ακούσει, ήξερε ότι είχε δίκιο και αποφάσισε να οργανώσει το..... χρόνο του καλύτερα.

3

Διαγράφω το τελικό -ν, όπου δεν χρειάζεται.

Ο Νίκος πήρε τον σκύλο του και πήγαν βόλτα στον κτηνίατρο.

Η Ελένη αγόρασε την νέα της τσάντα από το μαγαζί της γειτονιάς.

Μην ξεχνάς να κλείνεις την πόρτα πριν βγεις από την αυλή.

Ο Πέτρος δεν φανταζόταν ότι θα τελειώσει την εργασία στην ώρα του.

Η Μαρία έφερε τον αδελφό της στην γιορτή του σχολείου.

Μην αργήσεις στο ραντεβού μας αύριο το πρωί.

Ο Γιώργος δεν μπόρεσε να βρει την λύση του προβλήματος.

Η Κατερίνα άφησε την τσάντα της στον καναπέ και βγήκε στην βεράντα.

Ο Παύλος ζήτησε από τον φίλο του να μην μιλήσει μέχρι να σκεφτεί τι θα κάνει.

Η Σοφία είπε στον Νίκο να μην λερωθεί τρώγοντας τη σοκολάτα..

4

Διατυπώνω τις οδηγίες με διαφορετικούς τρόπους. Διαβάζω με προσοχή πώς μπορώ να φτιάξω χρωματιστές μαργαρίτες και κάνω αλλαγές στα υπογραμμισμένα ρήματα.

ΧΡΩΜΑΤΙΣΤΕΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΕΣ

1. **Να γεμίσετε** πέντε βάζα με νερό μέχρι τη μέση.
2. **Να προσθέσετε** σε κάθε βάζο μια μεγάλη δόση από διαφορετικά χρώματα ζαχαροπλαστικής.
3. **Να κόψετε** τους μίσχους από τις λευκές μαργαρίτες διαγώνια.
4. **Να βεβαιωθείτε** ότι οι μίσχοι έχουν μικρότερο μήκος από 20 εκατοστά, ώστε το νερό να διανύσει μικρή απόσταση.
5. **Να βάλετε** τις μαργαρίτες στα βάζα και να τις αφήσετε ένα 24ωρο.
6. **Να ελέγχετε** κάθε λίγες ώρες για να δείτε αν οι μαργαρίτες αλλάζουν χρώμα.

Διατυπώνω τις οδηγίες με διαφορετικούς τρόπους. Διαβάζω με προσοχή την κάθε οδηγία για το πώς μπορώ να φτιάξω μακαρόνια και κάνω αλλαγές στα υπογραμμισμένα ρήματα.

ΜΑΚΑΡΟΝΙΑ

Βράστε νερό: Γεμίστε μια μεγάλη κατσαρόλα με νερό και βάλτε τη στη φωτιά.

Προσθέστε αρκετό αλάτι στο νερό, ώστε τα μακαρόνια να πάρουν γεύση.

Να βράσετε νερό:

.....

.....

Προσθέστε τα μακαρόνια: Όταν το νερό αρχίσει να βράζει, προσθέστε τα μακαρόνια και ανακατέψτε καλά για να μην κολλήσουν μεταξύ τους.

Να προσθέσετε τα μακαρόνια:

.....

.....

Βράστε τα μακαρόνια: Αφήστε τα μακαρόνια να βράσουν για τον χρόνο που αναγράφεται στη συσκευασία. Ανακατέψτε κατά διαστήματα.

Να βράσετε τα μακαρόνια:

.....

.....

Στραγγίστε τα μακαρόνια: Όταν τα μακαρόνια είναι έτοιμα, στραγγίστε τα. Χρησιμοποιήστε ένα σουρωτήρι. Κρατήστε λίγο από το νερό του βρασίματος, γιατί μπορεί να χρειαστεί για τη σάλτσα.

Να στραγγίσετε τα μακαρόνια:

.....

.....

Προσθέστε σάλτσα: Επιστρέψτε τα μακαρόνια στην κατσαρόλα και προσθέστε τη σάλτσα της επιλογής σας. Ανακατέψτε καλά για να καλυφθούν όλα τα μακαρόνια και σερβίρετε αμέσως.

Να προσθέσετε σάλτσα:

.....

.....

6

Διατυπώνω τις οδηγίες με διαφορετικούς τρόπους. Διαβάζω με προσοχή την κάθε οδηγία για το πώς μπορώ να φτιάξω ένα παζλ από ξυλάκια χειροτεχνίας και κάνω αλλαγές στα υπογραμμισμένα ρήματα.

ΠΑΖΛ

1. Βάλτε 10 ξυλάκια στη σειρά το ένα δίπλα στο άλλο.
2. Ενώστε τα με μία χαρτοταινία.
3. Γυρίστε τα ξυλάκια από την άλλη πλευρά και ζωγραφίστε ένα θέμα που να καλύπτει όλη την επιφάνεια.
4. Βγάλτε τη χαρτοταινία και ανακατέψτε τα ξυλάκια.
5. Δώστε τα ξυλάκια σε έναν φίλο ή μια φίλη και προσπαθήστε να φτιάξετε το παζλ.

1. **Βάζουμε**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Δίνω οδηγίες: Πώς μπορώ να πάω από το σχολείο στη λίμνη;

Με προσοχή να αντικαταστήσεις τους αριθμούς με τα ονόματα των οδών:

1-Ερμού, 2-Βενιζέλου, 3-Παπαναστασίου, 4-Αιόλου, 5-Ρόδων, 6-Χόρν, 7-Ικαρίας, 8-Εγνατία

Δες τα σημεία του ορίζοντα στο σχήμα (Βορράς, Νότος, Ανατολή, Δύση).

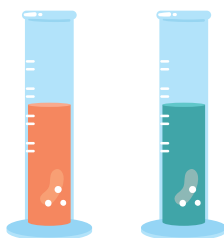
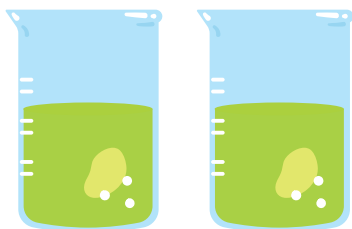
Π.χ. Ξεκινάω από το σχολείο και παίρνω την οδό Βενιζέλου (αριθμός 2) προς τα δεξιά. Έπειτα πηγαίνω νότια στην οδό...

8

Παρατηρώ τις εικόνες και γράφω τις οδηγίες για την εκτέλεση του πειράματος.

Λάμπες λάβας

Υλικά: γυάλινα μπουκάλια, λάδι, νερό, χρώμα ζαχαροπλαστικής, αναβράζοντα δισκία

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Παρατηρώ τις εικόνες και τις βάζω στη σωστή σειρά.
Στη συνέχεια, δίνω οδηγίες για το πώς πρέπει να προετοιμαστεί
κάποιο παιδί για να βγει έξω μία βροχερή και κρύα μέρα του χειμώνα.

.....

.....

.....

.....

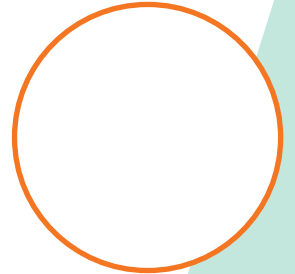
.....

.....

10

Ακολουθώ τις οδηγίες.

1. Γράψε την ημερομηνία στην κενή γραμμή που υπάρχει πάνω από το κενό πλαίσιο.
2. Χώρισε το πλαίσιο σε έξι μέρη δημιουργώντας δύο γραμμές και τρεις στήλες.
3. Στο πάνω αριστερό πλαίσιο, γράψε τα προσωπικά σου στοιχεία (όνομα, επώνυμο, διεύθυνση, πόλη).
4. Στο κάτω δεξιό πλαίσιο, γράψε με κεφαλαία γράμματα τον τίτλο του αγαπημένου σου βιβλίου. Ο τίτλος να είναι πολύχρωμος.
5. Στο πάνω κεντρικό πλαίσιο, γράψε τρεις επιλογές για ένα υγιεινό πρωινό. Η κάθε επιλογή να είναι γραμμένη με διαφορετικό χρώμα.
6. Στο κάτω αριστερό πλαίσιο, ζωγράφισε πέντε τριαντάφυλλα: ένα κόκκινο, ένα ροζ, ένα γαλάζιο, ένα κίτρινο και ένα πορτοκαλί. Τα τριαντάφυλλα να έχουν όλα κοτσάνια, αλλά κανένα φύλλο.
7. Στο πάνω δεξιό πλαίσιο, σχεδίασε τον αγαπημένο σου ήρωα κινούμενων σχεδίων. Χρησιμοποίησε μόνο τις ξυλομπογιές σου και καθόλου το μολύβι.
8. Στο πλαίσιο που έμεινε κενό, γράψε πέντε επίθετα που σε χαρακτηρίζουν. Για κάθε επίθετο χρησιμοποίησε διαφορετικό χρώμα.
9. Χρησιμοποίησε τον κύκλο που υπάρχει στη σελίδα για να σχεδιάσεις με κίτρινη ξυλομπογιά χρώμα έναν λαμπερό ήλιο.

Ενώνω τις προτάσεις χρησιμοποιώντας τη λέξη που βρίσκεται στην παρένθεση. Κάνω όποιες αλλαγές είναι απαραίτητες.

Ήθελε να πάει σινεμά. Δεν είχε χρόνο. (αλλά)

Θα πάω για ψώνια. Χρειάζομαι καινούρια ρούχα. (καθώς)

Η Μαρία διάβαζε. Ο Γιώργος έβλεπε τηλεόραση. (ενώ)

Θα πάμε στην παραλία. Θα μείνουμε σπίτι. (είτε)

Μαγείρεψε το δείπνο. Έπειτα έστρωσε το τραπέζι. (και)

Έβρεχε. Αποφασίσαμε να μείνουμε μέσα. (επειδή)

Δε θα τελειώσω την εργασία μου. Δε θα βγω έξω. (αν)

Ο Κώστας έφτασε νωρίς. Πρόλαβε το τρένο. (ώστε)

Η Μαρίνα είναι ευγενική. Ο αδελφός της είναι πιο κοινωνικός. (αλλά)

Ο Γιάννης δούλεψε σκληρά. Θέλει να πετύχει τους στόχους του. (για)

Ενώνω τις προτάσεις που ταιριάζουν και τις γράφω ολοκληρωμένες.

Αν και ήταν κουρασμένος,
Η Ελένη έφτιαξε καφέ και
Θα μείνουμε σπίτι
Ο Νίκος προετοιμαζόταν για τις εξετάσεις,
Όταν τελειώσεις το διάβασμα,
Επειδή έχασε το λεωφορείο,
Προσπάθησε πολύ,
Παρά την κακοκαιρία,
Η Μαρία διάβαζε το βιβλίο της,
Μην ξεχάσεις να πάρεις την ομπρέλα σου,

αποφασίσαμε να πάμε εκδρομή.
διότι έξω βρέχει πολύ.
έφτασε αργά στη δουλειά.
μπορούμε να πάμε για περπάτημα.
ενώ οι φίλοι του έπαιζαν ποδόσφαιρο.
κάθισε να διαβάσει το βιβλίο της.
γιατί μπορεί να βρέξει.
συνέχισε να δουλεύει.
καθώς περίμενε μία φίλη της.
αλλά δεν κατάφερε να ολοκληρώσει το έργο.

13

Φτιάχνω σύνθετες λέξεις.

νερό + μπογιά =

νερό + ποτήρι =

βροχή + νερό =

χιόνι + νερό =

νερό + τσουλήθρα =

νερό + πιστόλι =

νερό + φίδι =

νερό + χύνω =

νερό + χελώνα =

νερό + μύλος =

Βάζω στις προτάσεις τις σύνθετες λέξεις που σχημάτισα στην προηγούμενη άσκηση.

Ο Γιάννης γέμισε το με κρύο νερό από τη βρύση.
 Το γέμισε τις λακούβες στους δρόμους της πόλης.
 Τα παιδιά πέρασαν όλη την ημέρα στις του υδάτινου πάρκου.
 Η Μαρία ζωγράφισε έναν όμορφο πίνακα με τις της.
 Τα παιδιά έπαιζαν με στον κήπο τους κατά τη διάρκεια της ζεστής μέρας.
 Το έλιωνε αργά και σχημάτιζε μικρές λίμνες στο πεζοδρόμιο.
 Ο λειτουργεί από το πρωί έως το βράδυ για να παράγει ηλεκτρική ενέργεια για την περιοχή.
 Ο στην κουζίνα γέμισε γρήγορα με βρόμικα πιάτα.
 Το προσπάθησε να κρυφτεί στη λίμνη.
 Η έβγαλε το κεφάλι της από το νερό και κοίταξε γύρω της προσεκτικά.

Μνήμη

1

Συμπληρώνω τον πίνακα με τα απόλυτα και τα τακτικά αριθμητικά επίθετα. Αν δεν τα θυμάμαι καλά, συμβουλευόμαι το βιβλίο της Γραμματικής.

	Απόλυτα	Τακτικά
12		
23		
34		
46		
51		
67		
79		
87		
95		

	Απόλυτα	Τακτικά
111		
216		
362		
459		
531		
648		
777		
893		
924		

2

Αντιστοιχίζω αριθμούς με τα απόλυτα αριθμητικά επίθετα.

29	εννιακόσια σαράντα τρία
92	εφτακόσια είκοσι ένα
34	πεντακόσια οχδόντα έξι
56	εκατόν είκοσι επτά
43	τριάντα τέσσερα
127	πενήντα έξι
721	οχτακόσια εξήντα πέντε
586	ενενήντα δύο
943	σαράντα τρία
865	είκοσι εννιά

3

Αντιστοιχίζω αριθμούς με τα τακτικά αριθμητικά επίθετα.

35	τριακοσιοστός εβδομηκοστός τέταρτος
149	πεντακοσιοστός τεσσαρακοστός τρίτος
276	εφτακοσιοστός τριακοστός τέταρτος
452	εξακοσιοστός τεσσαρακοστός έβδομος
374	τριακοστός πέμπτος
543	διακοσιοστός εβδομηκοστός έκτος
821	τετρακοσιοστός πενήτηκοστός δεύτερος
647	οχτακοσιοστός εικοστός πρώτος
734	εννιακοσιοστός πέμπτος
905	εκατοστός τεσσαρακοστός ένατος

4

Επιλέγω τη σωστή απάντηση.

9ος: ένατος - έννατος - εννιά - ενιά

13: δέκα τρία - δεκατρία - δέκατος τρία - δέκατος τρίτος

21: εικοστός πρώτος - είκοσι ένα - εικοσιένα - ίκοσι ένα

35ος: τριάντα πέντε - τριανταπέντε - τριακοσιοστός πέμπτος - τριακοστός πέμπτος

144: εκατόν τέσσερα - σαράντα τέσσερα - εκατόν σαράντα τέσσερα - τεσσαρακοστός

99: ενενηταεννιά - ενενήντα ενιά - ενενήντα εννιά - εννενήντα εννιά

648ος: εξηκοστός τεσσαρακοστός όγδοος - εξακοσιοστός τεσσαρακοστός όγδοος - εξακοσιοστός σαρακοστός όγδοος

315: τριακόσια δέκα πέντε - τριακόσια δεκαπέντε - τριακοσιοστός δέκατος πέμπτος

5

Συμπληρώνω τα κενά με τα απόλυτα αριθμητικά επίθετα.

- Έχω (3) βιβλία για να διαβάσω αυτό το καλοκαίρι.
 Οι (5) μαθητές που βραβεύτηκαν είχαν εξαιρετικές επιδόσεις.
 Αγόρασα (2) κιλά μήλα από τη λαϊκή αγορά.
 Χρειαζόμαστε (4) καρέκλες επιπλέον για το δείπνο.
 Οι (10) συμμετέχοντες στην εκδρομή ήταν ενθουσιασμένοι.
 Οι (45) καλεσμένοι έφτασαν εγκαίρως στη δεξίωση.
 Η τάξη έχει (21) μαθητές που συμμετέχουν στον μαθηματικό διαγωνισμό.
 Αγόρασα (16) μπισκότα από τον φούρνο.
 Η νέα ταινία έσπασε ρεκόρ, φτάνοντας τα (99) εκατομμύρια εισιτήρια.
 Το βιβλίο έχει (148) σελίδες γεμάτες ενδιαφέροντα στοιχεία.

Αν δεν θυμάμαι καλά πώς γράφονται ή πώς σχηματίζονται, σκανάρω το μαγικό τετραγωνάκι

6

Συμπληρώνω τα κενά με τα τακτικά αριθμητικά επίθετα.

- Ο (1ος) μαθητής στη σειρά πήρε το βραβείο.
 Η (3η) μέρα των διακοπών μας ήταν η πιο διασκεδαστική.
 Η (5η) σελίδα του βιβλίου περιέχει την πιο σημαντική πληροφορία.
 Στον (7ο) όροφο του κτιρίου υπάρχει μια υπέροχη θέα.
 Το (10ο) κεφάλαιο του μυθιστορήματος είναι γεμάτο αγωνία.
 Ο (12ος) όροφος του ξενοδοχείου προσφέρει την καλύτερη θέα της πόλης.
 Η (23η) συνάντηση της επιτροπής θα πραγματοποιηθεί την επόμενη εβδομάδα.
 Το (48ο) λεπτό του αγώνα ήταν γεμάτο ένταση και δράση.
 Ο (101ος) συμμετέχων έλαβε ένα ειδικό βραβείο για την προσπάθειά του.
 Η (105η) σελίδα του μυθιστορήματος αποκαλύπτει ένα μεγάλο μυστικό.

Συμπληρώνω τα κενά με απόλυτα ή τακτικά αριθμητικά επίθετα.

- Ο (41ος) επισκέπτης του μουσείου κέρδισε ένα δωρεάν εισιτήριο.
 Έχω (15) μήλα στο καλάθι μου.
 Η εταιρεία απασχολεί (248) υπαλλήλους.
 Άκουσα το ίδιο τραγούδι για (20η) φορά.
 Στη συναυλία παρευρέθηκαν (87) άτομα.
 Η (25η) Μαρτίου και η (28η) Οκτωβρίου είναι ημέρες Εθνικής Επετείου.
 Το κατάστημα διαθέτει (499) προϊόντα στη λίστα του.
 Η (331η) μέρα της αποστολής στο διάστημα ήταν γεμάτη προκλήσεις και απρόβλεπτα γεγονότα.
 Το σχολείο έχει (111) μαθητές στην πρώτη τάξη.

Θυμάμαι: Αν δίπλα στον αριθμό υπάρχει η κατάληξη -ος, -η, -ο, τότε χρειαζομαι τακτικό αριθμητικό επίθετο.

Συμπληρώνω τα κενά με απόλυτα ή τακτικά αριθμητικά επίθετα. Διαβάζω καλά το περιεχόμενο της κάθε πρότασης και σκέφτομαι ποιο από τα δύο αριθμητικά επίθετα χρειαζομαι (απόλυτο ή τακτικό).

- Το (1) ράφι της βιβλιοθήκης έχει (34) βιβλία.
 Η (29) σελίδα του βιβλίου έχει μια ενδιαφέρουσα εικόνα.
 Ο παππούς μου είναι (61) ετών.
 Στον μαραθώνιο έτρεξαν (43) αθλητές από όλο τον κόσμο.
 Ο (12) μήνας του έτους είναι ο Δεκέμβριος.
 Συνταξιοδοτήθηκε στο (65) έτος της ηλικίας του.
 Η συλλογή της περιλαμβάνει (318) κοχύλια.
 Βραβεύτηκε στο (25) έτος της καριέρας του για την προσφορά του στην εταιρεία.
 Το πανεπιστήμιο έχει (1.000) φοιτητές από διάφορες χώρες.
 Ο (999) πελάτης του καταστήματος έλαβε ένα ειδικό δώρο.

9

Διαβάζω με προσοχή την παράγραφο και υπογραμμίζω τα επιρρήματα που μπορώ να βρω. Συζητάμε όλοι μαζί στην τάξη και συγκρίνουμε τις απαντήσεις μας.

Η Άννα ξύπνησε νωρίς το πρωί και σηκώθηκε αμέσως από το κρεβάτι. Ντύθηκε και πήγε ήσυχα στην κουζίνα. Εκεί, ετοίμασε γρήγορα το πρωινό της και κάθισε ήρεμα να το απολαύσει. Ξαφνικά, άκουσε έναν θόρυβο από το παράθυρο και κοίταξε έξω περίεργα. Ο γείτονάς της, ο Κώστας, κούρευε τον κήπο του. Χαμογέλασε ελαφρά και συνέχισε να τρώει. Αργότερα, πήρε την τσάντα της και έφυγε βιαστικά για τη δουλειά. Στον δρόμο, περπατούσε γρήγορα για να προλάβει το λεωφορείο. Τελικά, έφτασε εγκαίρως και μπήκε στο γραφείο της χαρούμενη.

10

Γράφω τα επιρρήματα που βρήκα στην προηγούμενη άσκηση και χαρακτηρίζω το καθένα ανάλογα με αυτό που εκφράζει.

1. νωρίς = χρονικό επίρρημα

2. =

3. =

4. =

5. =

6. =

7. =

8. =

9. =

10. =

11. =

12. =

13. =

14. =

15. =

Βρίσκω τα τροπικά επιρρήματα που σχηματίζονται από τα επίθετα.

Α. με κατάληξη -α

ζεστός =

αληθινός =

σκοτεινός =

δυνατός =

καλός =

ξεκάθαρος =

ωραίος =

γρήγορος =

άσχημος =

ευχάριστος =

Υπάρχουν τροπικά επιρρήματα που παράγονται από επίθετα. Έχουν την κατάληξη -α.

Συμπληρώνω τις προτάσεις με τα τροπικά επιρρήματα που σχημάτισα στην προηγούμενη άσκηση. Δεν θα χρειαστούν όλα.

Ο αγώνας ξεκίνησε και τελείωσε, κερδίζοντας η ομάδα καλές εντυπώσεις.

Τα παιδιά έπαιξαν στο πάρκο μετά το σχολείο.

Ο εκπαιδευτικός εξήγησε το μάθημα, για να το κατανοήσουν οι μαθητές.

Η βραδιά πέρασε με φίλους και καλή μουσική.

Ο αθλητής έπαιξε και κέρδισε τον τελικό αγώνα.

Τα παιδιά φώναζαν για να καλωσορίσουν τον αγαπημένο τους καλλιτέχνη.

Περάσαμε στην εκδρομή εξαιτίας της δυνατής βροχής.

Υπογραμμίζω με κόκκινο τα επίθετα και με γαλάζιο τα τροπικά επιρρήματα.

Περάσαμε ωραία στην παιδική χαρά!

Αγόρασα ένα ζευγάρι ωραία σκουλαρίκια.

Τα παιδιά της Α΄ δημοτικού διαβάζουν αργά.

Έβαλα πρόχειρα ρούχα και βγήκα στην αυλή να παίξω.

Έφαγε πρόχειρα, γιατί είχε καθυστερήσει στη δουλειά του.

Μου απάντησε αόριστα, αντί να μου δώσει συγκεκριμένη απάντηση.

Κράτα γερά το κουτί να μη σου πέσει.

Έχτισε ένα σπιτάκι για τον σκύλο με γερά ξύλα.

Έλυσα δύσκολα τις ασκήσεις.

Τα δύσκολα προβλήματα δεν τα έλυσα.

Θυμάμαι!

επίθετο + ουσιαστικό

ρήμα + επίρρημα

14

Σχηματίζω δικές μου προτάσεις με τις λέξεις που δίνονται.

ξαφνικά

Επίθετο:

Επίρρημα:

απλά

Επίθετο:

Επίρρημα:

εύκολα

Επίθετο:

Επίρρημα:

Ένα πείραμα για το συναίσθημα

1

Κλίνω τις συνεκφορές.

	Ενικός Αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
Ονομαστική	ο πολύς κίνδυνος	
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

	Ενικός Αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
Ονομαστική	η πολλή βροχή	
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

	Ενικός Αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
Ονομαστική	το πολύ σκοτάδι	
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

2

Συμπληρώνω τα κενά στις φράσεις με το επίθετο ο πολύς, η πολλή, το πολύ.

..... κόσμος	 αγάπη	 νερό
..... ζέστη	 κρύο	 άνθρωποι
..... θόρυβος	 δώρα	 λύπη
..... φορές	 χαρές	 αγωνία
..... δουλειές	 σακιά	 στιγμές
..... αλλαγές	 πράγματα	 ζάχαρη

3

Συμπληρώνω τα κενά στις προτάσεις με το επίθετο ο πολύς, η πολλή, το πολύ.

Η πόλη μας έχει πράσινο και πάρκα. Οι κάτοικοι κάνουν προσπάθεια για να διατηρήσουν καθαρές τις γειτονιές τους. Υπάρχουν εθελοντές που αφιερώνουν χρόνο για την καθαριότητα. Στην κεντρική πλατεία διοργανώνονται εκδηλώσεις. Κάθε Σάββατο, επισκέπτες έρχονται από άλλες περιοχές. Οι ταβέρνες και τα καφέ έχουν φαγητά και επιλογές για όλα τα γούστα. Το καλοκαίρι, οι παραλίες γεμίζουν με ζωντάνια. Υπάρχουν δραστηριότητες για τα παιδιά και κόσμος απολαμβάνει τον ήλιο. Η ζωή στην πόλη έχει ενδιαφέρον και ενέργεια. Είμαστε περήφανοι για την κοινότητά μας και τις δυνατότητές της.

4

Επιλέγω τη σωστή απάντηση.

..... σοκολάτα	 φίλοι
πολύ	πολύ
πολλή	πολλή
πολλοί	πολλοί
..... ήρωες	 φασαρία
πολύ	πολύ
πολλή	πολλή
πολλοί	πολλοί
..... αλεύρι	 μαθητές
πολύ	πολύ
πολλή	πολλή
πολλοί	πολλοί
..... υγρασία	 δουλειά
πολύ	πολύ
πολλή	πολλή
πολλοί	πολλοί
..... διάβασμα	 φαγητό
πολύ	πολύ
πολλή	πολλή
πολλοί	πολλοί

5

Συμπληρώνω τα κενά στις προτάσεις με τις λέξεις πολύ, πολλή, πολλοί.

Έχει δουλειά να κάνει πριν από την προθεσμία.

..... μαθητές δυσκολεύονται με τα μαθηματικά.

Είχε θόρυβο και άκουγα με δυσκολία τι μου έλεγε.

Ο Γιάννης χρειάζεται βοήθεια με τα μαθήματά του.

Το καλοκαίρι πρέπει να πίνουμε νερό.

..... άνθρωποι συμμετείχαν στη χθεσινή διαδήλωση.

Η Μαρία έδειξε υπομονή κατά τη διάρκεια της συζήτησης.

Στην παραλία υπήρχαν λουόμενοι παρά τον άσχημο καιρό.

Δεν μπήκα στο κατάστημα, γιατί είχε κόσμο.

Επίθετο πολύς, πολλή, πολύ ή επίρρημα πολύ; Επιλέγω τη σωστή απάντηση και σημειώνω στον κύκλο αν η λέξη που επέλεξα λειτουργεί ως επίθετο ή επίρρημα.

Πήρα ομπρέλα, γιατί βρέχει

A. πολύ B. πολλή Γ. πολλοί

Ρίχνει βροχή.

A. πολύ B. πολλή Γ. πολλοί

Ρίχνει δυνατή βροχή.

A. πολύ B. πολλή Γ. πολλοί

Είδα μία αστεία ταινία.

A. πολύ B. πολλή Γ. πολλοί

Ζεσταίνομαι

A. πολύ B. πολλή Γ. πολλοί

Έχω διάβασμα.

A. πολύ B. πολλή Γ. πολλοί

Χτες διάβασα

A. πολύ B. πολλή Γ. πολλοί

..... τουρίστες επισκέφτηκαν το χωριό μας.

A. πολύ B. πολλή Γ. πολλοί

Τα παιδιά κάνουν φασαρία παίζοντας.

A. πολύ B. πολλή Γ. πολλοί

Έφαγα και πόνεσε η κοιλιά μου.

A. πολύ B. πολλή Γ. πολλοί

Στο ψυγείο έχει φαγητό.

A. πολύ B. πολλή Γ. πολλοί

Άργησα να φτάσω στο σχολείο.

A. πολύ B. πολλή Γ. πολλοί

..... νέοι σπουδάζουν.

A. πολύ B. πολλή Γ. πολλοί

Ο Νίκος και η Μαρία είναι ευγενικοί.

A. πολύ B. πολλή Γ. πολλοί

7

Σχηματίζω σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό το επίθετο **πολύς**.

πολύ + ασχολία =

πολύ + βασανισμένος =

πολύ + γλώσσα =

πολύ + διαβασμένος =

πολύ + διάσταση =

πολύ + μηχανήμα =

πολύ + νίκη =

πολύ + σελίδα =

πολύ + κατοικία =

πολύ + αριθμός =

8

Συμπληρώνω τα κενά στις προτάσεις με τις σύνθετες λέξεις που σχημάτισα στην προηγούμενη άσκηση.

Η διπλανή έχει τρία διαμερίσματα σε κάθε όροφο.

Ο ήρωας του μυθιστορήματος τελικά βρήκε την ειρήνη που αναζητούσε.

Ο Θωμάς διάβασε ένα μυθιστόρημα μέσα σε μία εβδομάδα.

Η οικογένειά μου ζει σε μια μεγάλη στο κέντρο της πόλης.

Το νέο στο γραφείο μας συνδυάζει εκτύπωση, σάρωση και φωτοτυπία σε μία συσκευή.

Η της Μαρίας την βοηθά να επικοινωνεί με ανθρώπους από όλο τον κόσμο.

Ο Γιώργος είναι τόσο που δύσκολα βρίσκει χρόνο για ξεκούραση.

Το βιβλίο του Λουντέμη «Ένα παιδί μετράει τ' άστρα» είναι και αγαπημένο από πολλούς αναγνώστες.

9

Τι σημαίνουν οι ακόλουθες παρομοιώσεις;

Είναι ελαφρύς σαν πούπουλο.

Τρώω σαν πουλάκι.

Τρέμει σαν ψάρι.

Πεινάω σαν λύκος.

Είναι ντυμένος σαν κρεμμύδι.

10

Περιγράφω ένα περιστατικό που ένιωσα...

Α) πολύ μεγάλη χαρά

Β) πολύ μεγάλη λύπη

.....

.....

.....

.....

Γ) πολύ μεγάλη απογοήτευση

.....

.....

.....

.....

Δ) πολύ μεγάλο ενθουσιασμό

.....

.....

.....

.....

Μαρί Κιουρί

1

Βάζω -ν, όπου χρειάζεται.

Σήμερα το πρωί συνάντησα το..... φίλο μου, το..... Κώστα, και τη..... αδερφή του, τη..... Μαρία. Μαζί πήγαμε στη..... αγορά για να αγοράσουμε φρέσκα φρούτα και λαχανικά. Στη..... διαδρομή συζητήσαμε για το..... καιρό και τη..... εκδρομή που σχεδιάζουμε. Η Μαρία αγόρασε ένα όμορφο λουλούδι για τη..... μητέρα της.

Καθώς περπατούσα στο πάρκο, είδα το..... παλιό μου συμμαθητή, το..... Δημήτρη, και τη..... ξαδέρφη του, τη..... Ελένη. Τους χαιρέτησα και ξεκινήσαμε να μιλάμε για το..... τελευταίο αγώνα ποδοσφαίρου και τη..... πρόσφατη εκδρομή τους στο βουνό. Ο Δημήτρης μου διηγήθηκε τη..... περιπέτειά τους με το χαλασμένο αυτοκίνητο, ενώ η Ελένη αναφέρθηκε στη..... όμορφη θέα που απόλαυσαν.

Καθώς ετοιμαζόμουν να φύγω από το σπίτι, άκουσα τη..... γειτόνισσά μου, τη..... κυρία Μαρία, που φώναζε το..... γιο της, το..... Πέτρο, να μη..... αργήσει για το σχολείο. Ο Πέτρος δε..... είχε τελειώσει ακόμα το πρωινό του και η κυρία Μαρία ανησυχούσε ότι δε..... θα προλάβει το λεωφορείο. Του είπε να μη..... ξεχάσει τη..... τσάντα του και να πάρει μαζί του το..... φάκελο με τη..... εργασία του.

2

Γράφω την κάθε οδηγία με διαφορετικό τρόπο.

Πάρε ένα χρωματιστό χαρτί και **σχεδιάσε** ένα πέταλο λουλουδιού με το μολύβι.

- **Να πάρετε** ένα χρωματιστό χαρτί και **να σχεδιάσετε** ένα πέταλο λουλουδιού με το μολύβι.
- **Παίρνουμε** ένα χρωματιστό χαρτί και **σχεδιάζουμε** ένα πέταλο λουλουδιού με το μολύβι.

Δίπλωσε το χαρτί και **κόψε** πολλά πέταλα ταυτόχρονα. Θα χρειαστείς περίπου έξι με οκτώ πέταλα για κάθε λουλούδι.

.....

.....

.....

.....

Να κόψετε έναν μικρό κύκλο από ένα άλλο χρώμα χαρτί. Αυτός θα είναι το κέντρο του λουλουδιού.

Να πάρετε τον κεντρικό κύκλο και **να αρχίσετε** να κολλάτε τα πέταλα γύρω του. **Να βάλετε** λίγη κόλλα στη βάση κάθε πετάλου και να το τοποθετήσετε γύρω από τον κύκλο, φροντίζοντας να επικαλύπτονται ελαφρώς τα πέταλα για να δώσουν όγκο στο λουλούδι.

Πάρε ένα καλαμάκι και **κόλλησέ** το στο πίσω μέρος του λουλουδιού για να δημιουργήσεις το κοτσάνι.

Να κόψετε φύλλα από το πράσινο χαρτί και **να τα κολλήσετε** στο καλαμάκι.

Αφήνουμε την κόλλα να στεγνώσει καλά πριν χειριστούμε το λουλούδι.

Πρόσθεσε λεπτομέρειες με μαρκαδόρους ή **χρησιμοποίησε** γκλίτερ για να κάνεις τα λουλούδια πιο εντυπωσιακά.

Ενώνω τις προτάσεις χρησιμοποιώντας τις λέξεις στην παρένθεση.

Πήγα στο σούπερ μάρκετ. Αγόρασα φρούτα, λαχανικά και γαλακτοκομικά προϊόντα. (και)

Έβρεχε. Εμείς αποφασίσαμε να πάμε μια βόλτα στην παραλία. (ενώ)

Δεν ήθελα να φύγω. Έπρεπε να πάω στη δουλειά. (αλλά)

Ήταν κουρασμένος. Συνέχισε να δουλεύει μέχρι αργά το βράδυ. (αν και)

Μίλησε με την καθηγήριά του. Έπρεπε να βρει λύση στο πρόβλημά του. (ώστε)

6

Εξερευνώντας το δικαίωμα στη διαφορετικότητα Τετράδιο Εργασιών

Συνηθισμένος

1

Γράφω την κάθε λέξη στη στήλη που ταιριάζει.

παγωτό, παιδιά, ξεχωρίζω, άνθρωποι, εβδομάδα, ζωγραφίζει, αλήθεια,
πήγαινα, άρχισαν, εικονογράφος, θυμώνει, δρόμο, υποκρίνομαι, φέρονται,
είδηση, άκουσα, σχολείο, περιγράφω, φίλος, θυμάμαι

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ	ΡΗΜΑΤΑ

2

Κλίνω το ρήμα ετοιμάζω.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ
εγώ
εσύ
αυτός, -ή, -ό
εμείς
εσείς
αυτοί, -ές, -ά

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
εγώ	εγώ
εσύ	εσύ
αυτός, -ή, -ό	αυτός, -ή, -ό
εμείς	εμείς
εσείς	εσείς
αυτοί, -ές, -ά	αυτοί, -ές, -ά

ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ
εγώ	εγώ
εσύ	εσύ
αυτός, -ή, -ό	αυτός, -ή, -ό
εμείς	εμείς
εσείς	εσείς
αυτοί, -ές, -ά	αυτοί, -ές, -ά

3

Κλίνω το ρήμα ετοιμάζομαι.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ
εγώ
εσύ
αυτός, -ή, -ό
εμείς
εσείς
αυτοί, -ές, -ά

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
εγώ	εγώ
εσύ	εσύ
αυτός, -ή, -ό	αυτός, -ή, -ό
εμείς	εμείς
εσείς	εσείς
αυτοί, -ές, -ά	αυτοί, -ές, -ά

ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ
εγώ	εγώ
εσύ	εσύ
αυτός, -ή, -ό	αυτός, -ή, -ό
εμείς	εμείς
εσείς	εσείς
αυτοί, -ές, -ά	αυτοί, -ές, -ά

4

Γράφω τις προτάσεις στους άλλους χρόνους.

Α. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

Ενεστώτας: Ο Γιάννης παίζει ποδόσφαιρο κάθε απόγευμα.

Μ. Εξακολουθητικός:

Μ. Συνοπτικός:

Ενεστώτας:

Μ. Εξακολουθητικός: Η Μαρία θα διαβάζει ένα ενδιαφέρον βιβλίο.

Μ. Συνοπτικός:

Ενεστώτας:

Μ. Εξακολουθητικός:

Μ. Συνοπτικός: Τα παιδιά θα τρέξουν στο πάρκο.

Β. ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

Ενεστώτας: Θυμάμαι τους κανόνες της γραμματικής.

Μ. Εξακολουθητικός:

Μ. Συνοπτικός:

Ενεστώτας:

Μ. Εξακολουθητικός: Οι μαθητές θα σκέφτονται τη λύση του προβλήματος.

Μ. Συνοπτικός:

Ενεστώτας:

Μ. Εξακολουθητικός:

Μ. Συνοπτικός: Ο Ιωάννης θα εργαστεί στο εξωτερικό.

5

Κυκλώνω με κόκκινο χρώμα τα ρήματα που είναι στον **ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟ** και με κίτρινο εκείνα που είναι στον **ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ**.

χάνεστε

θα στέκεται

βιαζόταν

ονειρεύτηκε

θα πνιγεί

θα λουζόμαστε

θα γελάσουμε

ψήνετε

γέμισαν

θα καθαρίσουν

θα πιαστεί

απογοητεύτηκε

οργώνω

μοιράζομαι

θα φορτίσει

έδωσα

θα γνωρίζω

θα κοιμηθώ

θα καθαρίσετε

μετρήσαμε

θα χαθεί

ντύνεις

θα τρέξεις

σφουγγάρισες

Συμπληρώνω τα κενά στις προτάσεις με ρήματα ενεργητικής φωνής στον **ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟ** ή στον **ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ**.

αγοράζω, φτιάχνω, κολυμπώ, δουλεύω, μαθαίνω, τελειώνω,
ταξιδεύω, πηγαίνω, συναντώ, διαβάζω

Το καλοκαίρι στη θάλασσα κάθε μέρα.
Η μαμά και ο μπαμπάς το δείπνο απόψε.
Κάθε απόγευμα η Κατερίνα στο γυμναστήριο.
Του χρόνου μαζί στο ίδιο γραφείο.
Αύριο την εργασία μου.
Από την επόμενη εβδομάδα νέα πράγματα στο μάθημα.
Το επόμενο καλοκαίρι, εγώ και η οικογένειά μου στην Ιταλία.
Αύριο όλη μέρα για τις εξετάσεις.
..... καινούργιο υπολογιστή την επόμενη εβδομάδα.
Εγώ και η παρέα μου τον Μιχάλη στο πάρκο αργότερα.

Συμπληρώνω τα κενά στις προτάσεις με ρήματα παθητικής φωνής στον **Μέλλοντα Εξακολουθητικό** ή στον **Μέλλοντα Συνοπτικό**.

πλένομαι - λύνομαι - ειδοποιούμαι - καθαρίζομαι - στέλνομαι - διδάσκομαι
ολοκληρώνομαι - εξυπηρετούμαι - παραδίδομαι - λύνομαι

Τα εισιτήρια από τον υπεύθυνο.
Τα ρούχα στο πλυντήριο κάθε απόγευμα.
Το πρόβλημα σύντομα.
Τα μαθήματα διαδικτυακά.
Τα δέματα κάθε πρωί από τις 9 έως τις 12.
Οι πελάτες στο ωράριο του καταστήματος.
Το μήνυμα αμέσως.
Το σπίτι κάθε Σάββατο από την υπηρεσία καθαρισμού.
Η εργασία αύριο.
Οι καλεσμένοι για την αλλαγή ώρας.

8

Συμπληρώνω τις καταλήξεις με -τε ή -ται.

Κουράζε..... τον εαυτό σας με τόση δουλειά χωρίς διάλειμμα.
 Ο Γιάννης κουράζε..... εύκολα μετά από μια δύσκολη ημέρα στη δουλειά.
 Το τραπέζι στρώνε..... με όμορφα τραπεζομάντηλα για το δείπνο.
 Στρώνε..... τα κρεβάτια κάθε πρωί πριν φύγε..... για τη δουλειά.
 Ντύνε..... τα παιδιά σας με ζεστά ρούχα τον χειμώνα.
 Η Μαρία ντύνε..... πολύ κομψά για την εκδήλωση.
 Το παιδί κρύβε..... πίσω από το δέντρο.
 Κρύβε..... τα δώρα πριν έρθουν τα παιδιά.
 Το παιδί χάνε..... εύκολα στο πλήθος όταν δεν το προσέχουν.
 Χάνε..... συχνά τα κλειδιά σας και δεν μπορεί..... να τα βρεί.....
 Αγαπά..... τη φύση και την προστατεύε..... .
 Γράφε..... συχνά στα ημερολόγιά σας.
 Φτιάχνε..... νόστιμα γλυκά κάθε Κυριακή.
 Διαβάζε..... πολλά βιβλία κάθε μήνα.
 Καταλαβαίνει..... τις οδηγίες χωρίς δυσκολία.
 Το βιβλίο γράφε..... από έναν γνωστό συγγραφέα.
 Το σπίτι χτίζε..... με μεγάλη προσοχή.

ΘΥΜΑΜΑΙ!

Εσείς στολίζετε.Αυτός στολίζεται.

9

Γράφω το κάθε ρήμα στη στήλη που ταιριάζει.

σκεπάζομαι	κλείναμε	ξυρίστηκε	τρίβεις	κλείνουμε
θα τρίβεις	θα σκεπάζομαι	έτριβες	θα σκεπαστώ	ξυρίζεται
θα ξυρίζεται	ξυριζόταν	θα ξυριστεί	έτριψες	κλείσαμε
σκεπαζόμουν	θα κλείνουμε	σκεπάστηκα	θα τρίψεις	θα κλείσουμε

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘ.	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ

Συμπληρώνω τον πίνακα βάζοντας τα ρήματα της ενεργητικής φωνής στην παθητική και το αντίστροφο.

Α. ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

θα ντύνω	θα ντύνομαι
	θα βάφομαι
θα καθαρίζω	
	θα χάνομαι
θα ψήνω	
	θα ετοιμάζομαι
θα φορτώνω	

Β. ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

θα ντύσω	θα ντυθώ
	θα βαφτώ
θα καθαρίσω	
	θα χαθώ
θα ψήσω	
	θα ετοιμαστώ
θα φορτώσω	

Μια φλόγα στο σκοτάδι

1

Αντικαθιστώ τον δυνατό τύπο της κτητικής αντωνυμίας με τον αδύνατο.

η δική μου κασετίνα	η κασετίνα μου
το δικό μου μολύβι	
ο δικός μου σάκος	
η δική σας μητέρα	
ο δικός τους παππούς	
τα δικά μας ποδήλατα	
οι δικές σας στολές	
οι δικοί του γονείς	
το δικό σας σπίτι	
οι δικές σου μπότες	
οι δικοί μας αγώνες	

2

Αντικαθιστώ τον αδύνατο τύπο της κτητικής αντωνυμίας με τον δυνατό.

το σπίτι μου	το δικό μου σπίτι
τα παιχνίδια σας	
ο γιατρός σου	
η φίλη του	
οι φωνές τους	
οι υπολογιστές του	
η εκδρομή μας	
το δέντρο του	
ο σκύλος τους	
το ποτήρι μου	
τα μαξιλάρια σας	

3

Διαβάζω με προσοχή τις προτάσεις και υπογραμμίζω με κίτρινο χρώμα τους **δυνατούς τύπους** της κτητικής ανωνυμίας και με γαλάζιο χρώμα τους **αδύνατους τύπους**.

Ο δικός μου αδελφός έχει δημιουργική φαντασία.

Τα παιδιά του είναι ευτυχισμένα.

Ο σκύλος της αδελφής μου είναι πολύ ήρεμος.

Το δικό τους σπίτι είναι στο κέντρο της πόλης μας.

Η φίλη μου έχει έναν πολύχρωμο πίνακα στο δικό τους σαλόνι.

Το ποδήλατο του ξαδέρφου μου είναι ιδανικό για τις εκδρομές του στη φύση.

Τα βιβλία της φίλης μου έχουν υπογραφές διάσημων συγγραφέων.

Η γάτα μου αγαπάει το δικό της νέο κρεβάτι.

Ο φίλος μου δοκίμασε το καινούργιο του σακάκι.

Τα δικά τους παιχνίδια είναι στα δωμάτιά τους.

ΘΥΜΑΜΑΙ!

Ο αδύνατος τύπος της κτητικής ανωνυμίας βρίσκεται πάντα μετά από ουσιαστικό.

4

Αντικαθιστώ τα ουσιαστικά και τους δυνατούς τύπους της προσωπικής ανωνυμίας με τους αδύνατους τύπους.

Διάβασα το παραμύθι.	Το διάβασα.
Φώναξα τη μαμά.	
Μοιάζει του πατέρα.	
Ζήτησα από εσένα.	
Φέρε σε εμένα.	
Άφησε το ποτήρι.	
Περιμένω αυτούς.	
Περιμένω εσένα και την αδελφή σου.	
Φοβάσαι τα σκυλιά;	
Θυμάται τις οδηγίες.	
Αγοράζουμε βιβλία.	

5

Διαβάζω με προσοχή τις προτάσεις και υπογραμμίζω τις προσωπικές αντωνυμίες.

Εγώ πάντα ήθελα να ταξιδέψω σε όλο τον κόσμο.
 Εσύ κατάφερες να με εντυπωσιάσεις με τις γνώσεις σου.
 Αυτή με έκανε να γελάσω πολύ.
 Εμείς αποφασίσαμε να της οργανώσουμε ένα πάρτι έκπληξη.
 Εσύ και εγώ μπορούμε να το λύσουμε αυτό το πρόβλημα μαζί.
 Δεν περίμεναν να τους καλέσουμε στην εκδήλωση.
 Μας είπε ότι θα έρθει αργότερα.
 Τους είδαμε στο πάρκο και μας χαιρέτησαν θερμά.
 Εγώ θα φέρω το φαγητό και εσύ θα φέρεις τα ποτά.
 Αυτή η μέρα ήταν η καλύτερη που έχουμε περάσει μαζί.

6

Υπογραμμίζω με κόκκινο χρώμα τις προσωπικές αντωνυμίες και με πράσινο τις κτητικές αντωνυμίες.

Του δάνεισα το βιβλίο μου γιατί έχασε το δικό του.
 Τα κλειδιά του έπεσαν κάτω από τον καναπέ.
 Μας είπε ότι θα έρθει αργότερα.
 Σε είδα στο πάρκο χθες το απόγευμα.
 Της μαγείρεψα το αγαπημένο της φαγητό.
 Έδωσα το βιβλίο μου στον φίλο μου.
 Την κάλεσαν στο πάρτι της, αλλά δεν μπορούσε να πάει.
 Τους μίλησα για το πρόβλημά μου και με άκουσαν προσεκτικά.
 Το αυτοκίνητό σου είναι παρκαρισμένο έξω από το σπίτι.
 Ο σκύλος μας έτρεξε χαρούμενος στον κήπο της αυλή μας.

προσωπική αντωνυμία + ρήμα
 ή
 ρήμα + προσωπική αντωνυμία

ουσιαστικό + κτητική αντωνυμία

6

Εξερευνώντας το δικαίωμα στη διαφορετικότητα

7

Υπογραμμίζω με κόκκινο χρώμα τις **προσωπικές αντωνυμίες** και με πορτοκαλί τα **άρθρα**.

Του εξήγησα πώς να φτιάξει το ρομπότ.

Με ρώτησε αν θα δούμε μαζί τον αγώνα ποδοσφαίρου.

Την καλωσόρισαν στο γραφείο με ένα μεγάλο χαμόγελο.

Τους συναντήσαμε το περασμένο Σαββατοκύριακο στο πάρκο.

Τον επισκέφτηκαν στο νοσοκομείο το πρωί.

Της έδωσα τη διεύθυνση για να μπορέσει να με επισκεφτεί.

Η Μαρία της έκανε ένα όμορφο δώρο για τα Χριστούγεννα.

Ο δάσκαλος μπορεί να τους δώσει τις απαντήσεις που χρειάζονται.

Της έφερε το βιβλίο που του ζήτησε.

προσωπική αντωνυμία + ρήμα
ή
ρήμα + προσωπική αντωνυμία

άρθρο + ουσιαστικό

8

Άρθρο ή **προσωπική αντωνυμία** ή **κτητική αντωνυμία**; **Σημειώνω** πάνω από κάθε λέξη τι είναι.

Όταν ο Νίκος συνειδητοποίησε ότι η όρασή του μειωνόταν σταδιακά, ένιωσε τον κόσμο του να καταρρέει. Η τύφλωση ήταν ένας εφιάλτης που ποτέ δεν είχε φανταστεί ότι θα αντιμετώπιζε. Οι απλές καθημερινές δραστηριότητες, που πριν θεωρούσε δεδομένες, έγιναν πλέον προκλήσεις. Ωστόσο, με την υποστήριξη της οικογένειάς του και των φίλων του, άρχισε να προσαρμόζεται. Εκείνοι του έμαθαν πώς να χρησιμοποιεί το λευκό μπαστούνι, πώς να αναγνωρίζει τα πρόσωπα τους μέσα από τις φωνές τους και πώς να εμπιστεύεται την αφή του. Ο Νίκος βρήκε δύναμη μέσα από την αγάπη και την αφοσίωση αυτών που τον αγαπούσα, και συνειδητοποίησε ότι, παρόλο που δεν μπορούσε πια να δει τον κόσμο γύρω του, μπορούσε ακόμα να τον νιώσει και να τον ζήσει με όλους τους άλλους τρόπους.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

9

Κάνουμε ζευγάρια. Ο ένας από τους δύο κλείνει τα μάτια με ένα ύφασμα και ο δεύτερος είναι ο οδηγός. Κινούμαστε μέσα στον χώρο της τάξης ή και του σχολείου. Αλλάζουμε ρόλους.

Συζητάμε για τις δυσκολίες που συναντήσαμε και φτιάχνουμε μία λίστα με αυτές. Στη συνέχεια, περιγράφουμε τη διαδικασία, τις δυσκολίες που συναντήσαμε και πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε αυτές τις δυσκολίες.

Συμπληρώνουμε πρώτα το κάθετο διάγραμμα για να οργανώσουμε τη σκέψη μας και μετά γράφουμε αναλυτικά την περιγραφή μας.

Ποια ήταν η διαδικασία;
(Τι κάναμε;)

Ποιες δυσκολίες
αντιμετωπίσαμε;

Πώς μπορούμε
να τις ξεπεράσουμε;

Εξερευνώντας το δικαίωμα στη διαφορετικότητα

Ένας γάτος μια φορά

1

Κλίνω τα ρήματα στον **ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟ**
και στον **ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ**.

Α. ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟΣ	
χορεύω	παχώνω
εγώ	εγώ
εσύ	εσύ
αυτός, -ή, -ό	αυτός, -ή, -ό
εμείς	εμείς
εσείς	εσείς
αυτοί, -ές, -ά	αυτοί, -ές, -ά

αρρωσταίνω	θυμίζω
εγώ	εγώ
εσύ	εσύ
αυτός, -ή, -ό	αυτός, -ή, -ό
εμείς	εμείς
εσείς	εσείς
αυτοί, -ές, -ά	αυτοί, -ές, -ά

Β. ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ	
χορεύω	παχώνω
εγώ	εγώ
εσύ	εσύ
αυτός, -ή, -ό	αυτός, -ή, -ό
εμείς	εμείς
εσείς	εσείς
αυτοί, -ές, -ά	αυτοί, -ές, -ά

αρρωσταίνω	θυμίζω
εγώ	εγώ
εσύ	εσύ
αυτός, -ή, -ό	αυτός, -ή, -ό
εμείς	εμείς
εσείς	εσείς
αυτοί, -ές, -ά	αυτοί, -ές, -ά

2

Βάζω το κάθε ρήμα στη στήλη που ταιριάζει.

μάζεψα	θα μαζέψω	φόρτωνα	φόρτωσα	μάζευα
γέμιζα	μαθαίνω	θα μαθαίνω	θα μαζεύω	θα μάθω
θα γεμίζω	θα γεμίσω	γεμίζω	γέμισα	φορτώνω
έμαθα	μάθαινα	θα φορτώνω	θα φορτώσω	μαζεύω

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘ.	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ

3

Φτιάχνω ρήματα από τα ουσιαστικά.

κλαδί		δουλειά	
αρρώστια		σιωπή	
δύναμη		πληρωμή	
αρχή		ζωγραφιά	
πίστη		πάχος	
θυμός		σκούπα	

4

Συμπληρώνω τα κενά στις προτάσεις με τα ρήματα που έφτιαξα στην προηγούμενη άσκηση.

Ο κ. Λεωνίδας σκληρά σε όλη τη ζωή του για να υποστηρίξει την οικογένειά του.

Όταν η Καλλιόπη με τους άλλους, και προσπαθεί να συγκρατήσει τα συναισθήματά της.

Οι γονείς μου με βοηθούν και τα δίδακτρα του πανεπιστημίου.

Η Μαρία όμορφα τοπία.

Με την αλλαγή της διατροφής του, ο Πέτρος άρχισε να

Κάθε πρωί, πριν φύγω για τη δουλειά, το σπίτι για να είναι καθαρό όταν επιστρέψω.

Ο κηπουρός τα δέντρα κάθε άνοιξη.

Ο γιατρός με συμβούλεψε να τρώω πολλά φρούτα για να μην

Με άσκηση και καλή διατροφή, ο αθλητής τη φυσική του κατάσταση.

Κάθε πρωί, ο μικρός Τάσος τη μέρα του με ένα χαμόγελο.

..... πως η προσπάθειά σου θα ανταμειφθεί με επιτυχία στις εξετάσεις.

Διαβάζω τα ρήματα με προσοχή και τα χρωματίζω ανάλογα την κατάληξη.

-αίνω

-ίζω

-εύω

-ώνω

διορθώναμε	έμπαινε	γκρεμίζατε	ξάπλωσα
καθαρίζουμε	θα ψαρέψω	πηγαίνετε	λατρεύουν
θα κατεβαίνει	βιδώνεις	γύρευαν	θα δροσίσει
μάζεψε	υπολόγισες	θα οργώσετε	βγαίνουν
χόρτασα	χτενίζαμε	αναστατώνουν	θύμιζε

Βρίσκω τη χώρα από την οποία κατάγεται ο...

Έλληνας

Πορτογάλος

Άγγλος

Ιταλός

Γάλλος

Γερμανός

Ισπανός

Βέλγος

Ελβετός

Φινλανδός

Ουκρανός

Δανός

Σουηδός

Ούγγρος

7

Υπογραμμίζω τις προθέσεις.

Σε 10 λεπτά θα αρχίσει το μάθημα.
 Θα πάω στον κινηματογράφο με τη Ρένα.
 Κάνει όλες τις δουλειές με μεγάλη προθυμία.
 Η σακούλα με τα ψώνια είναι στην κουζίνα.
 Χαρήκαμε με τα ευχάριστα νέα σου.
 Έκοψα το ψωμί με τα χέρια, γιατί δεν έβρισκα το μαχαίρι.
 Ξεκίνησαν για ένα μακρινό ταξίδι.
 Πάτε στα δωμάτιά σας για διάβασμα.
 Η μαμά θα λείψει από το σπίτι για μισή ώρα.
 Συζητήσαμε για τα θέματα που τον απασχολούν.
 Φύγαμε από την πόλη για διακοπές.
 Είναι άρρωστος από χτες.
 Από την πείνα της έφαγε δύο πιάτα φαγητό.
 Θα επιστρέψω κατά τις δύο το μεσημέρι.
 Διάλεξαν στην ομάδα τους την Κατερίνα αντί για τη Χαρά.
 Θα φτιάξει ο καιρός ως το τέλος της εβδομάδας.
 Έκανε την εργασία παρά την αντίρρηση που είχε.
 Έμεινα χωρίς φαγητό και νερό.
 Ήρθε προς το μέρος μου και μου είπε για το μυστικό του.
 Είμαι σίγουρη ότι το δώρο ήταν με κάρτα αλλαγής.
 Επέστρεψα σε αυτό το μέρος μετά από πολλά χρόνια.
 Μετά την εκκλησία, πήγαν προς το δημαρχείο.
 Προτιμώ το ζεστό καλοκαίρι αντί για τον κρύο χειμώνα.
 Το ραντεβού είναι προγραμματισμένο μετά τις τρεις το απόγευμα.

με, σε, για, ως, προς, αντί,
 μετά, κατά, παρά, από,
 χωρίς, δίχως

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΖΩΟΥ

1

Διαβάζω με προσοχή το κείμενο.

Τα ζώα είναι οι πιο πιστοί φίλοι του ανθρώπου. Εγώ τα αγαπώ πολύ. Πιο πολύ, όμως, αγαπάω τον σκύλο μου. Είναι θηλυκό, ράτσας γερμανικό ποιμενικό και τη λένε Λούσυ.

Πέρσι, το φθινόπωρο, είχα πάει εκδρομή στο βουνό με τα ξαδέρφια μου. Καθώς περπατούσαμε στο δάσος, άκουσα γαβγίσματα. Έψαξα ανάμεσα στα δέντρα και βρήκα ένα χαριτωμένο κουταβάκι. Με κοιτούσε με τα υπέροχα ματάκια του και κουνούσε χαρούμενο την ουρά του. Χάιδεψα ελαφρά το κεφαλάκι του και του έδωσα μια μικρή λιχουδιά. Το χαιρέτησα και συνάντησα ξανά τους υπόλοιπους για να συνεχίσουμε τη βόλτα στο δάσος. Σε λίγο, όμως, ακούσαμε όλοι το ίδιο γάβγισμα. Τότε κατάλαβα ότι μας ακολουθούσε. Πλησιάσαμε όλοι μαζί κοντά του και διαπιστώσαμε πως δε φορούσε κολάρο. Ήταν ένα μικρό χαριτωμένο νεογέννητο αδέσποτο. Χωρίς δεύτερη σκέψη αποφασίσαμε να το πάρουμε μαζί μας. Επειδή το είχα δει πρώτη, όλοι αποφάσισαν πως εγώ έπρεπε να το κρατήσω. Όταν φτάσαμε στο σπίτι, το είδαν και οι γονείς μου. Μου επέτρεψαν να την κρατήσω με την προϋπόθεση ότι θα τη φροντίζω. Έτσι, η Λούσυ έγινε μέλος της οικογένειάς μας.

Η Λούσυ είναι πανέμορφη. Έχει γεροδεμένο σώμα και ψηλά πόδια. Ακόμα, τα πανέξυπνα καστανά μάτια της μαγνητίζουν όλα τα βλέμματα. Επιπλέον, το γυαλιστερό τρίχωμά της είναι καφετί. Επιπροσθέτως, τα αφτιά της είναι πάντα όρθια και η μακριά ουρά κουνιέται σαν τρελή κάθε φορά που παίζουμε μαζί.

Είναι πολύ πιστό σκυλί και δεν αφήνει κάποιον άγνωστο να πλησιάσει στην αυλή του σπιτιού μας. Της αρέσουν πολύ τα ψητά σουβλάκια που φτιάχνει ο μπαμπάς κάθε Κυριακή. Όμως, αγαπάει και την ξηρά τροφή. Προσέχουμε τη διατροφή της, για να είναι υγιής και δυνατή. Εί-

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΚΥΡΙΩΣ
ΘΕΜΑ

ναι παιχνιδιάρικα, όπως τα περισσότερα σκυλιά, και τρελαίνεται να κυνηγά το μικρό μαλακό μπαλάκι που πετάω εδώ κι εκεί. Δεν της αρέσουν πολύ τα χάδια, ιδίως πίσω από τα αυτιά. Εκνευρίζεται πολύ, αλλά δεν με δαγκώνει. Τα βράδια του Σαββάτου μου αρέσει να βλέπουμε μαζί παιδική ταινία. Εγώ παρακολουθώ και η Λούσυ ξαπλώνει δίπλα μου στον καναπέ και ακουμπάει το κεφάλι της στο πόδι μου.

Προσπαθώ κάθε απόγευμα να πηγαίνουμε βόλτα στη γειτονιά. Πιο πολύ, μας αρέσουν τα Σάββατα της άνοιξης που πηγαίνουμε βόλτα στο δάσος όλοι μαζί. Εκεί, η Λούσυ είναι ελεύθερη να τρέξει και να παίξει.

Την αγαπώ πολύ και ελπίζω να μείνει μαζί μας για αρκετά χρόνια ακόμα. Πάντα νιώθω ασφάλεια και χαρά που είναι στη ζωή μας. Όταν αρρωσταίνει, φοβάμαι για αυτήν, αλλά η φροντίδα η δική μας και του κτηνίατρου μάς ανακουφίζει.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

2

**Βάζω αριθμούς στις παραγράφους.
Από ποιες παραγράφους αποτελείται ...**

ο πρόλογος;

το κυρίως θέμα;

ο επίλογος;

3

**Χρωματίζω με κίτρινο χρώμα τα επίθετα που
σχετίζονται με την εξωτερική εμφάνιση της Λούσυ.**

4

**Χρωματίζω με γαλάζιο χρώμα τα επίθετα και τις
φράσεις που σχετίζονται με τον χαρακτήρα της Λούσυ.**

6

Εξερευνώντας το δικαίωμα στη διαφορετικότητα

5

Γράφω έναν πλαγιότιτλο για κάθε παράγραφο.

.....

.....

.....

.....

.....

6

Συμπληρώνω το κάθετο διάγραμμα με τις βασικές πληροφορίες του κειμένου.

Πλαγιότιτλοι

Σημαντικές πληροφορίες

7

Τώρα είναι η σειρά μου! Περιγράφω το κατοικίδιό μου ακολουθώντας την περιγραφή που διάβασα. Συμπληρώνω πρώτα το κάθετο διάγραμμα για να οργανώσω τη σκέψη μου. Στη συνέχεια, γράφω την περιγραφή μου. Συμβουλευόμαι και το βοηθητικό λεξιλόγιο.

Εγώ που δεν έχω κατοικίδιο,
τι να γράψω;

Μπορείς να γράψεις για το κατοικίδιο
που θα ήθελες να έχεις!
Χρησιμοποίησε τη φαντασία σου!

Τίτλος:

Βοηθητικό λεξιλόγιο:**Εξωτερικά γνωρίσματα**

Σώμα: μικρόσωμο, μικρό, μεγάλο, μεγαλόσωμο, κοντό, αδύνατο, παχουλό

Χρώμα: άσπρο σαν χιόνι, καστανό, ανοιχτόχρωμο, σκουρόχρωμο

Μάτια: μικρά μάτια σαν χάντρες, αμυγδαλωτά, γουρλωτά, θλιμμένα

Δόντια: κοφτερά, δυνατά

Αφτιά: μακριά, κρεμαστά, όρθια

Ράμφος: μυτερό

Τρίχωμα: απαλό σαν μετάξι, γυαλιστερό, πυκνό, πλούσιο, λείο

Ουρά: φουντωτή, μακριά, λεπτή, κοντή, τριχωτή

Στοιχεία χαρακτήρα: φιλικός, χαριτωμένος, αστείος, πιστός, φύλακας, χαδιάρης, καλός φίλος, άγριος, ζωηρός, παιχνιδιάρης, τεμπέλης, υπάκουος, ήρεμος, κοινωνικός

Εκφράσεις: φύλακας άγγελος, μέλος της οικογένειας, με εντυπωσιάζει ..., πιστός φίλος, μου κρατάει συντροφιά, με προστατεύει

7

Εξερευνώντας τη διατροφή μας Τετράδιο Εργασιών

Πεντανόστιμες ιστορίες φαγητού: Ιταλία

1

Υπογραμμίζω τα ρήματα στις προτάσεις και τα βάζω στην κατάλληλη στήλη του πίνακα.

Ο Νίκος περπατάει κάθε πρωί στο πάρκο.

Η Άννα θα εργάζεται σε ένα νέο πρότζεκτ τον επόμενο μήνα.

Τα παιδιά παίζουν ποδόσφαιρο στην αυλή.

Οι πολίτες φύτεψαν δέντρα στο πάρκο την περασμένη εβδομάδα.

Οι γονείς μου θα ταξιδέψουν στην Ευρώπη τον επόμενο μήνα.

Ο Κωνσταντίνος θα τρέξει στον μαραθώνιο την επόμενη Κυριακή.

Η Νεφέλη θα διαβάσει το βιβλίο της μέχρι το τέλος της εβδομάδας.

Ο σκύλος μας θα κοιμάται στο καινούριο του κρεβάτι κάθε βράδυ.

Ο πατέρας μου δούλεψε σε ένα εργοστάσιο όταν ήμουν μικρός.

Τα πουλιά κελαηδούσαν χαρούμενα κάθε πρωί στον κήπο μας.

Η Ελίνα ζωγραφίζει ένα τοπίο έξω στον κήπο.

Ο Οδυσσέας έπλυνε τα πιάτα αργά το βράδυ.

Ο δάσκαλος μας εξήγησε τη νέα ύλη με μεγάλη σαφήνεια.

Ο Γιώργος θα μαθαίνει γερμανικά κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.

Οι μαθητές θα συμμετέχουν σε διάφορα αγωνίσματα αυτή τη χρονιά.

Η προπονήτρια έδειξε την άσκηση προσεκτικά.

Η γιαγιά μου μαγείρευε νόστιμα φαγητά κάθε Κυριακή.

Η Κατερίνα έγραψε μια όμορφη έκθεση για το σχολείο.

Η γάτα θα έρθει αμέσως κοντά μου.

Η φίλη μου τραγουδούσε χαρούμενα κάθε πρωί που πηγαίναμε στο σχολείο.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘ.	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ

2

Αναγνωρίζω τη φωνή, τον χρόνο και το πρόσωπο για κάθε ρήμα.

ΡΗΜΑΤΑ	ΦΩΝΗ	ΧΡΟΝΟΣ	ΠΡΟΣΩΠΟ
κατόρθωσαν			
ζεσταίνουμε			
θα πικρίσει			
χωρίζεται			
απέκτησαν			
έτρωγαν			
ονειρεύονταν			

Ενεργητική
ΠαθητικήΕνεστώτας
Παρατατικός
Αόριστος
Μελ. Εξακολουθ.
Μέλ. Συνοπτικόςα' ενικό (εγώ)
β' ενικό (εσύ)
γ' ενικό (αυτός, -ή, -ό)
α' πληθυντικό (εμείς)
β' πληθυντικό (εσείς)
γ' πληθυντικό (αυτοί, -ές, -ά)

3

Συμπληρώνω τα κενά με τα παραθετικά των επιθέτων από το πλαίσιο. Γράφω τα παραθετικά μονολεκτικά και περιφραστικά.

γρήγορος, ζεστός, έξυπνος, ακριβός, φιλικός, ψηλός, άνετος, καλός

Η Μαρία είναι μαθήτρια στην τάξη.

Το καλοκαίρι στη Ρόδο είναι από ό,τι στην Κρήτη.

Αυτό το αυτοκίνητο είναι από το προηγούμενο.

Η ταινία που είδαμε χθες ήταν που έχουμε δει φέτος.

Ο σκύλος μου είναι από τον σκύλο του γείτονα.

Ο Όλυμπος είναι βουνό της Ελλάδας.

Το νέο μας σπίτι είναι από το παλιό.

Ο Γιάννης είναι δρομέας στην ομάδα.

ΟΙ ΒΑΘΜΟΙ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ

	ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΣΧΕΤΙΚΟΣ ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ	ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
μονολεκτικά	γρήγορος		-	
περιφραστικά	-			

	ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΣΧΕΤΙΚΟΣ ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ	ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
μονολεκτικά	ζωηρός		-	
περιφραστικά	-			

	ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΣΧΕΤΙΚΟΣ ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ	ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
μονολεκτικά	ωραίος		-	
περιφραστικά	-			

	ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΣΧΕΤΙΚΟΣ ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ	ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
μονολεκτικά	βαρύς		-	
περιφραστικά	-			

5

Διαγράφω τα επίθετα που δεν έχουν παραθετικά.

ελληνικός
αδελφικός
θαλάσσιος
φιλικός
μακρύς
κομψός
νέος
θετικός
βαρύς

σοφός
γενναίος
σπουδαίος
χρυσός
μεταλλικός
φτωχός
χθесινός
μητρικός
γήινος

Παραθετικά **ΔΕΝ** σχηματίζουν όσα
επίθετα δηλώνουν:

- καταγωγή ή συγγένεια
 - τόπο
 - υλικό
 - χρόνο

6

Βρίσκω στο κρυπτόλεξο 10 επίθετα. Στη συνέχεια, τα
γράφω με πεζά γράμματα και βρίσκω τα αντίθετά τους.

Ε	Γ	Β	Η	Τ	Υ	Ξ	Ι	Γ	Φ	Α	Φ	Ρ	Β	Ξ	Ο
Ζ	Α	Δ	Ρ	Α	Λ	Μ	Υ	Ρ	Ο	Σ	Ζ	Χ	Ε	Υ	Π
Ε	Ρ	Γ	Α	Τ	Ι	Κ	Ο	Σ	Η	Δ	Ε	Φ	Σ	Κ	Ε
Υ	Τ	Ρ	Χ	Ψ	Δ	Τ	Η	Κ	Α	Θ	Α	Ρ	Ο	Σ	Λ
Β	Φ	Η	Δ	Ρ	Υ	Θ	Ι	Μ	Δ	Ζ	Χ	Ε	Α	Σ	Ω
Ψ	Υ	Γ	Ρ	Φ	Σ	Ε	Ζ	Λ	Ε	Ο	Γ	Σ	Υ	Ω	Ρ
Α	Ν	Ο	Σ	Τ	Ι	Μ	Ο	Σ	Ι	Α	Ε	Κ	Ρ	Ψ	Ι
Σ	Α	Ρ	Ω	Γ	Τ	Υ	Θ	Τ	Ο	Δ	Σ	Ο	Χ	Ρ	Ο
Ν	Ε	Ο	Σ	Ρ	Τ	Φ	Η	Υ	Σ	Χ	Δ	Σ	Α	Δ	Σ
Τ	Ρ	Σ	Η	Θ	Γ	Ε	Ν	Ν	Α	Ι	Ο	Σ	Τ	Ρ	Ε
Γ	Υ	Ρ	Φ	Ω	Β	Γ	Η	Τ	Υ	Β	Ξ	Θ	Τ	Φ	Ο

1. ≠
2. ≠
3. ≠
4. ≠
5. ≠
6. ≠
7. ≠
8. ≠
9. ≠
10. ≠

μοναδικός, δυνατός, γρήγορος, γερός, δυνατός, ήρεμος, ευχάριστος
καταπράσιнос, μικρός, ψηλός, σκοτεινός, καθαρός, κρύος

Ήπια ένα ποτήρι νερό για να διώξω τη ζέστη.

Η θάλασσα μας προσέφερε μια
βόλτα με τη βαρκούλα.

Οι άνεμοι έσπασαν τα κλαδιά
των δέντρων.

Ο ουρανός προμήνυε καταιγίδα.

Όλοι χόρευαν στον ρυθμό της ροκ μουσικής.

Ο Γιάννης έκανε βόλτα στο πάρκο μαζί με το
κουτάβι του.

Στον κήπο μας άνθισε ένα λουλούδι.

Από μακριά φαινόταν ο πύργος.

Η αμαξοστοιχία έφτασε στον προορισμό της νωρίτερα.

Το δωμάτιο μύριζε φρεσκάδα.

Το όμορφο ηλιοβασίλεμα κάλυψε τον ουρανό με ζεστά χρώματα. Ο δυνατός άνεμος έκανε τα ψηλά δέντρα να λυγίζουν απαλά. Το γλυκό αεράκι χάιδευε τα πρόσωπά μας, καθώς περπατούσαμε στην ήρεμη παραλία. Τα μικρά παιδιά έτρεχαν χαρούμενα στην αμμουδιά, φτιάχνοντας μεγάλους πύργους από άμμο. Οι γονείς τους παρακολουθούσαν από απόσταση, καθισμένοι στις άνετες καρέκλες τους. Η ζεστή άμμος υποδεχόταν τα γυμνά μας πόδια, προσφέροντας μια ευχάριστη αίσθηση. Το καθαρό νερό της θάλασσας αντανakλούσε τον γαλάζιο ουρανό. Οι χαμογελαστοί λουόμενοι απολάμβαναν τις δροσερές βουτιές τους. Το φιλικό σκυλάκι έπαιζε με τα κύματα, φέρνοντας χαρά σε όλους γύρω του. Οι αγαπημένοι φίλοι μας έφτασαν με το μεγάλο αυτοκίνητό τους, φέρνοντας μαζί τους χαρούμενα νέα. Η ευχάριστη ατμόσφαιρα γέμισε με γέλια και τραγούδια. Το αξέχαστο απόγευμα τελείωσε με μια όμορφη πανσέληνο να φωτίζει τον σκοτεινό ουρανό.

ΕΠΙΘΕΤΟ	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ

ΕΠΙΘΕΤΟ	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ

9

Κλίνω τις συνεκφορές: ο λευκός πίνακας,
η έξυπνη μαθήτριά, το ήρεμο ζώο.

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ
Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ
Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ
Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

γρήγοροι	κοιμάται	ήρεμες	διαβάζετε	ύπνος
γατούλες	βιβλίου	κρύος	θάλασσα	κολύμπησα
μιλούσαμε	ακούν	δέντρου	μεγάλων	οικογένεια
γράφω	σπιτιών	τρώω	ποτάμια	μικρούς
σκύλοι	όμορφο	ποδήλατο	πίνω	φίλων
σκοτεινός	τρέχετε	καθαρά	δυνατές	βλέπω

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

.....
 τη νέα δασκάλα

 του νόστιμου φαγητού

 τον δυνατό άνεμο

 της πάνινης τσάντας

 το άγριο λιοντάρι

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

τις κόκκινες μπάλες

 οι αστείες ιστορίες

 τους ξύλινους πάγκους

 τα ψάθινα καπέλα

 των ευγενικών μαθητών

Πεντανόστιμες ιστορίες φαγητού: Ιταλία

1

Κλίνω τα ρήματα σκεπάζω και σκεπάζομαι στον Παρακείμενο.

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ		
εγώ		
εσύ		
αυτός, -ή, -ό		
εμείς		
εσείς		
αυτοί, -ές, -ά		

2

Συμπληρώνω τα κενά επιλέγοντας ρήματα από το πλαίσιο στον Παρακείμενο.

διαβάζω, τελειώνω, μαγειρεύω, επισκέπτομαι, οργανώνω, ψήνομαι
χάνομαι, κρύβομαι, λύνομαι, δροσίζομαι, κλειδώνω

Η Ζωή μέσα στην ντουλάπα.

Ο Νίκος την εργασία του στην Ιστορία νωρίτερα από την προθεσμία.

..... ποτέ το μουσείο της πόλης;

Αν το πρόβλημα, μπορούμε να προχωρήσουμε στην επόμενη άσκηση.

..... το δείπνο για την οικογένειά μου.

Η πόρτα της αυλής έμεινε ανοιχτή και ο σκύλος μας

..... την πόρτα και μπορούμε να πάμε για ύπνο.

Οι φίλοι μου μια έκπληξη για τα γενέθλιά μου.

Το φαγητό και είναι έτοιμο να το φάμε.

Η Μαρία όλα τα βιβλία της βιβλιοθήκης.

Ανάψαμε το κλιματιστικό πριν από μια ώρα και τώρα το σπίτι

A. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

προσθέτει	Αόριστος
έριχνα	Παρακείμενος
μαγειρέψαμε	Μέλλοντας Εξακολουθητικός
θα βράσετε	Ενεστώτας
θα τηγανίζουν	Παρατατικός
έχεις βάλει	Μέλλοντας Συνοπτικός

B. ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

έχουν συγκεντρωθεί	Παρατατικός
διαλύθηκε	Ενεστώτας
θα έρχεται	Παρακείμενος
ψηνόταν	Μέλλοντας Εξακολουθητικός
προετοιμάζεται	Μέλλοντας Συνοπτικός
θα μαγειρευτεί	Αόριστος

Γ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ & ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

θα χάνω	ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	χάθηκα
χάνω	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	θα χαθώ
έχασα	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	χάνομαι
έχω χάσει	ΜΕΛ. ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟΣ	έχω χαθεί
έχανα	ΜΕΛ. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ	θα χάνομαι
θα χάσω	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	χανόμουν

4

Βάζω τα ρήματα στη σωστή γραμμή του πίνακα.

προσθέτουν	έχει κοπεί	φτιάχναμε	απλώνετε	θα ψήνεται
θα βάζετε	γινόταν	θα αλατίσω	θα ξεραθούν	έχουν δέσει
αλείφεις	θα βγάλουμε	κόπηκε	ζυμώθηκαν	
θα ζυγίζεις	άφηνες	σκέπασε	έχεις ανοίξει	

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ			
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ			
ΑΟΡΙΣΤΟΣ			
ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ			
ΕΞΑΚΟΛΟΥΘ.			
ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ			
ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ			
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ			

5

Αναγνωρίζω τη φωνή, τον χρόνο και το πρόσωπο για κάθε ρήμα.

ΡΗΜΑΤΑ	ΦΩΝΗ	ΧΡΟΝΟΣ	ΠΡΟΣΩΠΟ
έχεις ζεσταθεί			
αρχίζουμε			
πρόσθεσες			
θα καίγομαι			
σκεπάστηκαν			
ανάβατε			
θα βράσω			

Ενεργητική
ΠαθητικήΕνεστώτας
Παρατατικός
Αόριστος
Μελ. Εξακολουθ.
Μέλ. Συνοπτικός
Παρακείμενοςα' ενικό (εγώ)
β' ενικό (εσύ)
γ' ενικό (αυτός, -ή, -ό)
α' πληθυντικό (εμείς)
β' πληθυντικό (εσείς)
γ' πληθυντικό
(αυτοί, -ές, -ά)

7 Εξερευνώντας τη διατροφή μας

6

Χρονική αντικατάσταση: Βάζω τα ρήματα σε όλους τους χρόνους. Προσέχω να κρατήσω ίδιο το πρόσωπο.

Α. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ		
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	τρίβω	λούζετε
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ		
ΑΟΡΙΣΤΟΣ		
ΜΕΛ. ΕΞΑΚΟΛ.		
ΜΕΛ. ΣΥΝΟΠΤ.		
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ		

Β. ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ		
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	τρίβομαι	λούζεται
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ		
ΑΟΡΙΣΤΟΣ		
ΜΕΛ. ΕΞΑΚΟΛ.		
ΜΕΛ. ΣΥΝΟΠΤ.		
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ		

7

Γράφω τις οδηγίες με διαφορετικούς τρόπους.

ΣΥΝΤΑΓΗ: ΠΙΤΣΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Προετοιμασία της ζύμης:

1. Ανακατέψτε σε ένα μεγάλο μπολ, το αλεύρι, το αλάτι και τη ζάχαρη.
2. Προσθέστε και διαλύστε τη μαγιά στο χλιαρό νερό και αφήστε τη για περίπου πέντε λεπτά.
3. Κάντε μια λακούβα στο κέντρο του μείγματος του αλευριού και προσθέστε το νερό με τη μαγιά και το ελαιόλαδο.
4. Ζυμώστε τη ζύμη για περίπου 10 λεπτά, μέχρι να γίνει λεία και ελαστική.
5. Σκεπάστε το μπολ με μια καθαρή πετσέτα και αφήστε τη ζύμη να φουσκώσει σε ένα ζεστό μέρος για περίπου μία με δύο ώρες.

1. Ανακατεύουμε

Συναρμολόγηση της πίτσας:

1. **Προθερμαίνουμε** τον φούρνο στους 250°C και **τοποθετούμε** μια πέτρα ψησίματος στη μεσαία σχάρα.
2. **Μεταφέρουμε** τη ζύμη σε μια ελαφρώς αλευρωμένη επιφάνεια και τη **χωρίζουμε** σε δύο μπάλες. **Ανοίγουμε** κάθε μπάλα σε έναν λεπτό δίσκο χρησιμοποιώντας έναν πλάστη ή τα χέρια μας.
3. **Απλώνουμε** μια λεπτή στρώση σάλτσας ντομάτας πάνω στη ζύμη, αφήνοντας ένα μικρό περιθώριο γύρω από τις άκρες.
4. **Πασπαλίζουμε** την τριμμένη μοτσαρέλα πάνω από τη σάλτσα ντομάτας.
5. **Μεταφέρουμε** την πίτσα σε ένα ταψί ή στην προθερμασμένη πέτρα ψησίματος και **ψηνουμε** για περίπου 10-12 λεπτά, μέχρι η ζύμη να γίνει χρυσαφένια και το τυρί να λιώσει και να ροδίσει.
6. Όταν η πίτσα βγει από τον φούρνο, **προσθέτουμε** φύλλα βασιλικού και ελαιόλαδο.

1. Προθερμαίνετε**Σερβίρισμα:**

1. **Αφήνουμε** την πίτσα να κρυώσει για λίγα λεπτά και στη συνέχεια την **κόβουμε** σε κομμάτια.
2. **Σερβίρουμε** και **απολαμβάνουμε** την πίτσα Μαργαρίτα ζεστή!

1. Αφήνετε

Σοκολάτα ή λαχανικά;

1

Κλίνω τις συνεκφορές: ο τακτικός πελάτης,
η νευρική γάτα, το χειτονικό σπίτι.

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ
Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ
Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ
Ονομαστική		
Γενική		
Αιτιατική		
Κλητική		

2

Βρίσκω στο κρυπτόλεξο 10 επίθετα με κατάληξη -ικός.

Δ	Β	Ο	Δ	Δ	Υ	Ν	Α	Μ	Ι	Κ	Ο	Σ	Μ	Κ	Ι	Ο	Λ	Η
Φ	Η	Κ	Ρ	Α	Μ	Α	Ζ	Α	Δ	Π	Θ	Ο	Η	Φ	Υ	Λ	Σ	Α
Η	Ρ	Ω	Ι	Κ	Ο	Σ	Χ	Γ	Ε	Ρ	Υ	Θ	Μ	Ι	Κ	Ο	Σ	Δ
Ε	Ν	Μ	Φ	Ο	Υ	Ο	Δ	Ι	Ρ	Α	Κ	Α	Ξ	Κ	Ι	Γ	Φ	Ε
Ρ	Κ	Ι	Η	Λ	Σ	Κ	Ω	Κ	Υ	Κ	Λ	Σ	Τ	Ρ	Ε	Ι	Ε	Β
Υ	Θ	Κ	Η	Ε	Ι	Ι	Φ	Ο	Λ	Τ	Τ	Ρ	Α	Γ	Ι	Κ	Ο	Σ
Ρ	Τ	Ο	Υ	Δ	Κ	Υ	Η	Σ	Ν	Ι	Ψ	Η	Κ	Δ	Ψ	Ο	Κ	Ν
Φ	Υ	Σ	Ι	Κ	Ο	Σ	Υ	Η	Κ	Κ	Ω	Γ	Ι	Υ	Δ	Σ	Ι	Η
Η	Α	Ι	Β	Ο	Σ	Τ	Κ	Ξ	Ο	Ο	Θ	Δ	Ο	Ω	Ρ	Δ	Θ	Ξ
Ι	Σ	Θ	Τ	Ι	Η	Γ	Θ	Β	Ν	Σ	Ν	Ε	Λ	Ξ	Η	Γ	Ξ	Θ

Γράφω με πεζά γράμματα τις λέξεις που βρήκα, εδώ.

1.	2.
3.	4.
5.	6.
7.	8.
9.	10.

3

Συμπληρώνω τα κενά στις προτάσεις με τα επίθετα που βρήκα στο κρυπτόλεξο.

Ο Τσάρλι Τσάπλιν είναι ο πιο γνωστός ηθοποιός.
 Για την ανδρεία τους στη μάχη τιμήθηκαν 10 στρατιώτες.
 Η γυμναστική απαιτεί μεγάλη ευλυγισία.
 Της αρέσει να κάνει πίνακες με τοπία.
 Ο ήρωας της ταινίας απέκτησε υπερφυσικές δυνάμεις χάρη σε ένα φίλτρο.
 Η αίθουσα του θεάτρου γέμισε από τον υπέροχο ήχο του πιάνου.
 Ο δάσκαλος πείστηκε από τα επιχειρήματα των μαθητών του.
 Η τιμωρία του Προμηθέα είναι από τις πιο ιστορίες της μυθολογίας.
 Αυτός ο οδηγός θα σας βοηθήσει να οργανώσετε καλύτερα τον χρόνο σας.
 Η Δέσποινα είναι κοπέλα και δε φοβάται να προσπαθεί.

4

Δίπλα σε κάθε επίθετο γράφω ένα ουσιαστικό που πιστεύω ότι ταιριάζει. Αλλάζω το γένος και τον αριθμό του επιθέτου ώστε να ταιριάζει το επίθετο με το ουσιαστικό στο γένος, τον αριθμό και την πτώση.

(φανταστικός)	
(ευγενικός)	
(ισπανικός)	
(αυθεντικός)	
(κυκλικός)	
(κεντρικός)	
(γευστικός)	
(γλυκός)	
(δανεικός)	
(θηλυκός)	

7

Εξερευνώντας τη διατροφή μας

5

Σχηματίζω ολοκληρωμένες προτάσεις με τις συνεκ-
φορές που σχημάτισα στην προηγούμενη άσκηση.

6

Γράφω τις συνεκφορές στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

της γαλλικής συνταγής

του μαθηματικού προβλήματος

τον αθλητικό αγώνα

η κοινωνική εκδήλωση

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

των ιστορικών ναών

τα γεωγραφικά σημεία

τις γραφικές πόλεις

των ηλεκτρικών συσκευών

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ

Επιχειρηματολογία είναι όταν εκφράζω την άποψή μου που στηρίζεται σε λογικά επιχειρήματα με σκοπό να πείσω κάποιον.

Για παράδειγμα: «Μου αρέσει το παγωτό, γιατί έχει ωραία γεύση και είναι δροσερό».

1

Στις παρακάτω προτάσεις διαγράφω τα επιχειρήματα που δεν στηρίζουν λογικά την άποψη. Έπειτα, τα διορθώνω με λογικά επιχειρήματα.

Προτιμώ να πάω εκδρομή στο βουνό παρά στη θάλασσα, γιατί έχει ωραία γεύση.

Μου αρέσει περισσότερο το καλοκαίρι, γιατί κάνω μπάνιο στη θάλασσα.

Προτιμώ να παίζω στο πάρκο παρά να παίζω ηλεκτρονικά, επειδή κάνω φίλους.

Τρώω πολλά γλυκά, για να αδυνατίσω.

Κοιμάμαι νωρίς το βράδυ, για να προλαβαίνω να ξεκουράζομαι.

Μου αρέσει να ακούω μουσική, γιατί είναι Δευτέρα.

Σημειώνω αυτά που θέλω από το μάρκετ, για να μην τα ξεχάσω.

Σβήνω το φως, γιατί έχει κρύο.

Μνήμες φαγητού

1

Χρωματίζω κόκκινα τα **ρήματα**, πράσινα τα **ουσιαστικά** και κίτρινα τα **επίθετα**.

λύχισα	ιστορία	πορσελάνινο	θυμόμουν	λαχανικά
ιστορικός	φόρτωσαν	Αφρική	παχώνω	μνήμη
αστερίες	μοναδικός	λυπήθηκα	σοκολάτα	θα κλείσει
γλυκός	λύπη	ζαλιστήκαμε	φάκελος	μνημονικός

2

Βρίσκω και υπογραμμίζω τα **επίθετα**. Στη συνέχεια, γράφω τα **επίθετα** που βρήκα στα τρία γένη στην ονομαστική του ενικού αριθμού.

Η μαύρη σοκολάτα είναι καλή για την υγεία μας όταν την τρώμε με μέτρο. Περιέχει ουσίες που βοηθούν το σώμα μας να παραμένει γερό και δυνατό. Μπορεί να βοηθήσει στην καρδιακή λειτουργία και να μειώσει την πίεση του αίματος. Επίσης, βοηθάει στην εγκεφαλική λειτουργία και στο να θυμόμαστε περισσότερα. Η μαύρη σοκολάτα μπορεί να μας κάνει να νιώθουμε πιο χαρούμενοι και να μειώσει το άγχος. Περιέχει θρεπτικά συστατικά όπως σίδηρο και μαγνήσιο, που είναι απαραίτητα για το σώμα μας. Επίσης, μπορεί να βελτιώσει την υγεία του δέρματός μας. Όταν τρώμε μαύρη σοκολάτα, μπορούμε να έχουμε ενέργεια για να παίξουμε και να αθληθούμε. Τέλος, η μαύρη σοκολάτα είναι μια νόστιμη και υγιεινή επιλογή για γλυκό, αν την τρώμε με μέτρο.

ΑΡΣΕΝΙΚΟ	ΘΗΛΥΚΟ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ

3

Υπογραμμίζω τα ρήματα στις προτάσεις και
τα βάζω στην κατάλληλη γραμμή του πίνακα.

Ο Κώστας θα τελειώσει την εργασία του μέχρι το βράδυ.

Η Μαρία παίζει στο δωμάτιό της.

Έχουμε πάει διακοπές σε πολλά όμορφα μέρη.

Τα παιδιά της γειτονιάς πηγαίνουν με τα πόδια στο σχολείο.

Η Μαρία έχει τελειώσει ήδη τις ασκήσεις της.

Ο μικρός Χάρης υποσχέθηκε ότι θα κοιμάται νωρίς το βράδυ.

Το μωρό κοιμόταν ήσυχα στην αγκαλιά της μητέρας του.

Ο Νίκος έφαγε ένα νόστιμο παγωτό.

Η γιαγιά θα λέει παραμύθια στα εγγόνια κάθε βράδυ.

Τα παιδιά θα πηγαίνουν στο σχολείο με το λεωφορείο κάθε πρωί.

Οι μαθητές θα ετοιμάσουν τα σκηνικά και η δασκάλα θα ράψει τα κοστούμια.

Το πουλί κελαηδάει όμορφα πάνω στο δέντρο.

Η Μαρία ζωγράφισε έναν όμορφο πίνακα.

Η Άννα έγραφε την έκθεσή της όλο το απόγευμα.

Το απόγευμα θα πάμε μια βόλτα στο πάρκο.

Έχω διαβάσει αυτό το βιβλίο πολλές φορές.

Ο Πέτρος ζητούσε βοήθεια, αλλά κανένας δεν τον άκουσε.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ				
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ				
ΑΟΡΙΣΤΟΣ				
ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘ.				
ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ				
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ				

7

Εξερευνώντας τη διατροφή μας

4

Συμπληρώνω τον πίνακα με τα παραθετικά του επιθέτου.

ΟΙ ΒΑΘΜΟΙ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ				
	Θετικός	Συγκριτικός	Σχετικός Υπερθετικός	Απόλυτος Υπερθετικός
μονολεκτικά	θρεπτικός		-	
περιφραστικά	-			

5

Γράφω δίπλα σε κάθε παραθετικό τον αντίστοιχο περιφραστικό τύπο.
 Στη συνέχεια, σχηματίζω δικές μου προτάσεις με όποιον τύπο επιθυμώ.
 Μπορώ να αλλάξω το γένος, την πτώση και τον αριθμό.

δυνατότερος -

.....

πανέξυπνος -

.....

ταχύτατος -

.....

ψηλότερος -

.....

6

Συμπληρώνω τα κενά επιλέγοντας
ρήματα από το πλαίσιο στον Παρακείμενο.

διαβάζω, γράφω, αγοράζω, μαθαίνω, καταλαβαίνω, λύνομαι, διαβάζομαι
ανακαλύπτομαι, κατασκευάζομαι, κόβομαι

Στο μάθημα της μουσικής όλοι να παίζουμε
ένα μουσικό όργανο.

Η Φωτεινή κιόλας το βιβλίο που αγόρασε χτες.

Στο κέντρο της πόλης ένα νέο μοντέρνο κτίριο.

Η μαμά νέα καλοκαιρινά ρούχα για τα παιδιά της.

Το βιβλίο «Το καπλάνι της βιτρίνας» από πολλούς αναγνώστες.

..... το όνομά σου στο βιβλίο σου;

Οι μαθητές δεν τη γραμματική και γι' αυτό οι ασκήσεις δεν
.....

Ένα νέο φάρμακο για τον πονοκέφαλο.

7

Γράφω τις οδηγίες με διαφορετικούς τρόπους.

- **Καθαρίζουμε** τα καρότα και τα **κόβουμε** σε μεγάλα κομμάτια.
- **Βάζουμε** νερό στην κατσαρόλα και την **τοποθετούμε** στο μάτι της κουζίνας.
- Μόλις βράσει το νερό, **ρίχνουμε** λίγο αλάτι και τα καρότα μέσα στην κατσαρόλα.
- **Αφήνουμε** τα καρότα να βράσουν για 10 λεπτά.
- **Σουρώνουμε** τα καρότα και τα βάζουμε σε ένα πιάτο.
- **Περιχύνουμε** τα καρότα με λίγο λάδι και **απολαμβάνουμε** τα λαχανικά ως συνοδευτικό σε οποιοδήποτε κρέας ή ψάρι.

Βάσει του ν. 3966/2011, τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού/ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.

